

A budapesti szexmunkás férfiak

Jelige:

SEN 198

2013. december

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés	2
I. 1. A kutatási kérdés ismertetése	2
I. 2. A fogalmak értelmezése, magyarázata.....	3
I. 3. Szakirodalmi áttekintés	5
I. 4. Az érintettek létszámának problémája	10
I. 5. A kutatás megtervezése.....	11
II. Külső jellemzők	13
II. 1. A jelenség szerkezete.....	13
II. 2. Területi eloszlás	16
II. 3. Az életkor.....	18
III. A jelenség mélyrétegei	20
III. 1. Előélet és a karrierút.....	20
III. 2. Anyagi helyzet.....	22
III. 3. Jövőképek	23
III. 4. Létezik-e budapesti (magyar) sajátosság?	24
IV. Összefoglalás	27
Mellékletek.....	29
1. A jelenség egy valóságot jól közelítő szerkezete	29
2. Az elektronikus kérdőív vázlata	30
3. Interjúvázlat.....	31
4. Képmelléklet	32
Felhasznált források jegyzéke	40
Az adatgyűjtésben használt oldalak (utolsó elérések: 2013. szeptember 7.).....	41

I. BEVEZETÉS

I. 1. A KUTATÁSI KÉRDÉS ISMERTETÉSE

A kutatásunk középpontjában egyetlen kérdés áll: kik a budapesti homoszexuális prostituáltak? Ezen kérdés vizsgálatán keresztül választ reméltünk arra vonatkozóan is, hogy vannak-e tipikus karrier-utak e jelenségen belül, léteznek-e tipikus életutak, melyek a homoszexuális prostitúcióhoz vezetik az embereket? Érdekelt minket az is, hogy rendelkezik-e a jelenség valamiféle struktúrával, és általános, korábban fel nem tárt információkat reméltünk megtudni a szexpiac ezen szegmenséről.

A kutatási kérdésünk megszületésének az oka egy 2013. januárjában készített – másik kutatáshoz kapcsolódó – interjú volt, amelyben az Országos Epidemiológiai Központ adataira hivatkozva az az állítás szerepelt, miszerint Magyarországon jelentősen megugrott a felismert HIV-fertőzések száma, és ezért nagymértékben a homoszexuális prostitúció a felelős. Az állítás első fele az *Epinfo* c. kiadványból ellenőrizhető volt. Ezt a lapot az Országos Epidemiológiai Központ jelenteti meg az előző hónap járványügyi statisztikáit is ismertetve. Az *Epinfo* 2013. június 28.-i száma utólagosan igazolta¹ is adatközlőnk számításait és a férfi-férfi szexuális kapcsolatot 83 százalékban nevezték meg a fertőzés okának.² Ez a jelentés azonban nem kifejezetten a homoszexuális prostitúciót okolta és informátorunk állításait sem igazolta teljes mértékben.

Miközben ennek az állításnak a valóságtartalmát vizsgáltuk, szembesültünk azzal, hogy elég kevés bizonyított, azaz tudományos tudás érhető el a homoszexuális prostitúcióról, miközben számos legenda jár körbe a jelenségről. Tudomásunkra jutott egy konferencia, melyet 2013. május 31.-én szerveztek a Magyar Nők Szövetségének székházában,³ ahol Dr. Tamási Erzsébet kriminológus⁴ azt sérelmezte, hogy Magyarországon a prostitúcióról alapvető információkat sem lehet elérni.

¹ 287. és 285. oldalon

² A 83 százalék az ismert fertőzésekre vonatkozott; amint azt a cikk adataiból ki lehet számítani a 219 fertőzöttről 145 ilyen férfi volt. Ez durva kerekítéssel 66 százalékos arány. Ez természetesen nem tartalmazza azokat az eseteket, akik egy férfi-férfi kapcsolat következményeként fertőződtek meg. Például nincs benne olyan nő, akinek a férfi partnere létesített férfi-férfi szexuális kapcsolatot és ezzel vált fertőzötté.

³ Budapest, VI. Andrásy út 124 cím alatt. A konferenciát a Magyar Nők Szövetsége és a Szexmunkások Érdekvédelmi Egyesülete szervezte "Nemzetközi kötelezettségek a szexmunkások elleni diszkrimináció felszámolására az ENSZ CEDAW Bizottság ajánlásai alapján" címmel. Az elhangzott előadás nem jelent meg az eredetileg elmondottakat teljesen hűen visszaadó szöveg formájában. Összefoglalót a *Hetérák* c. folyóirat 2013. június/júliusi száma tartalmaz (oldalszámozás nincs a folyóiratban) Egy kriminológus a szexmunkáról címmel.

⁴ Az Országos Kriminológiai Intézet oldalán megtalálható adatlapja: <http://www.okri.hu/content/view/249> (elérése: 2013. szeptember 1.).

Akkor már ugyanerre az álláspontra jutottunk mi is, és elhatároztuk, hogy a budapesti homoszexuális prostitúció kapcsán kísérletet teszünk az első sorainkban leírt kérdés megválaszolására.

A HIV-fertőzöttség egy ok a sok közül, ami a témát a kutatásra érdemes területek közé emeli. A kör bővíthető egyéb betegségekkel is. Annak eldöntése, hogy a jelenség jelenthet-e járványügyi kockázatot, nem lehetséges a jelenség ismerete nélkül. Önmagában azonban nem ez az egyetlen ok, ami a kérdésünket megválaszolásra érdemesnek minősítette. A jelenséggel kapcsolatos híradások olyan képet festenek le a homoszexuális prostitúcióról, melyek a – későbbiekben kifejtésre kerülő – tapasztalataink szerint, nagyon távol állnak a valóságtól. Ahogyan egyre jobban haladtunk előre az információk gyűjtésében, úgy szembesültünk a közhiedelmek hamis voltával. A dolgozatunkban bemutatott tények sok tekintetben a közgondolkodás korrigálásának szükségességére mutatnak rá.

Valamennyit megismerve a jelenség valódi arcából, úgy gondoljuk, hogy a magyarországi szociológiai kutatások egy eddig felfedezetlen területére tévedtünk, melynek hatásai túlmutatnak néhány ember és család furcsának vélt szokásain.

I. 2. A FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE, MAGYARÁZATA⁵

Ahhoz, hogy a kérdéseink megválaszolhatóak legyenek, szükséges a használt fogalmainkat pontosítani. Ezek a pontosítások nem egy esetben nagymértékű szűkítések, de ezek szükségesek voltak ahhoz, hogy folyamatosan olvasható szöveget adhassunk ki a kezeink közül.⁶

A homoszexuális és a meleg szó használata közben mindig a férfi-férfi kapcsolatra gondolunk. A szó jelentése lehetővé tenné bármilyen azonos nemű egyének intim kapcsolatának a leírását is. Mi mégis maradtunk ennél az értelmezésnél, mert a vizsgált csoportban a nő-nő kapcsolatra mindig a leszbikus szót, vagy annak valamilyen származékát használták. A homoszexuális kifejezést – és annak változatait – viszont csak a férfiak esetében hallottuk.

Voltak azonban olyanok, akik a homoszexuális szó használatát sérelmezték, mert noha biológiai szempontból férfiként születtek meg, de a jelenben nem érezték magukat minden tekintetben férfinak, így ezért a férfiakkal létesített szexuális kapcsolatukat nem sorolják a

⁵ Ahhoz, hogy a fogalmak megfelelően értelmezhetőek legyenek, előre szeretnénk utalni arra, hogy az általunk vizsgált jelenség nem a homoszexualitás vagy a prostitúció része. Ezt szemlélteti a képmelléklet 1. ábrája is.

⁶ Ha nem alkalmazunk szűkítéseket, akkor csak nagyon hosszú szókapcsolatokkal tudnánk utalni egyes eseményekre. Ahogy majd később rámutatunk, a „férfi szexmunkás” kifejezés helyett a „biológiailag férfinak született, szexuális képességeit és hajlandóságait legalább időnkénti rendszerességgel, üzletszerűen értékesítő ember” leírást kellene használnunk.

homoszexualitás körébe. Ennek ellenére is maradtunk a homoszexuális kifejezés mellett, mert jól utal a kutatásunk egyik fontos jellemzőjére, miszerint biológiai tekintetben férfinak született emberek között zajlik le a szexuális kapcsolat.

A prostitúció szóval kapcsolatban azonban nem voltunk ennyire szilárdak. A terepi tevékenység közben észleltük, hogy a legtöbb interjúalanyunk a prostituált szóval nők egy csoportját jelölte meg, és alig-alig találkoztunk olyannal, aki férfiakra alkalmazta volna a kifejezést. A férfi prostituáltakra, akik férfiakat – is – kiszolgálhatnak, sokféle megnevezést használtak. Több beszélgetést követően elkezdtük a szexmunkás szóval megnevezni őket, ezzel elfogadva gyakori önmeghatározásukat is.⁷ A szexmunkás szót azért is érezzük találónak, mert a prostituálódás körébe sokan beleértene például egy vagyonért létesített élettársi kapcsolatot is, míg a szexmunkás ennél szűkebb tevékenységre utalt. Fontosnak tartjuk jelezni, hogy ezzel a szóhasználattal nem a jelenség munkaként való értelmezését támogatjuk, csupán egy olyan önmeghatározásra gyakran használt kifejezést vettünk át, melyben a lehető legminimálisabb jelentéstartalmában az olyan elem, mely tévesen utal a valóságra.

A homoszexuális férfi szexmunkás még mindig nem volt kellően pontos kifejezés; mert a „homoszexuális férfi” szókapcsolat ugyanis kizárja azokat, akik biszexuálisok vagy csak a szexmunka idejére kerülnek szexuális kapcsolatba férfival. Ezért a lehető legpontosabb megjelölésnek a férfi szexmunkást találtuk. Igaz, hogy ebbe olyan férfiak is beleférnek, akik nőknek nyújtanak szexuális szolgáltatásokat, de több visszajelzést is kaptunk a nagyon csekély keresletre vonatkozóan.⁸ Azok a férfiak, akik megélhetésüket tartósan képesek szexmunkából biztosítani, a – terepi tapasztalataink szerint – legtöbb esetben férfiakkal kerülnek kapcsolatba.⁹

A szexmunkás szóval tehát egy olyan embert írunk le, aki bizonyos időn át, jövedelemszerzés céljából nyújt szexuális szolgáltatást idegeneknek. Ez azt is kifejezi, hogy az ő részéről inkább a jövedelemszerzés áll a középpontban és nem a szexuális örömszerzés.

⁷ Ebben valószínűleg szerepe lehet a Szexmunkások Érdekvédelmi Egyesületének, amelyik szándékosan lecserélte a prostituált kifejezést a kommunikációjában: <http://szexmunka.hu/2011/10/gy-i-k/> (utolsó elérés: 2013. november 1.). Az Egyesületre nem utaltak azok, akikkel kapcsolatba kerültünk. A kifejezés eredeti forrása egy 1987-ben kiadott angol nyelvű könyv, melyet Frederique Delacoste szerkesztett. *Sex Work: Writings By Women In The Sex Industry* a címe és a Cleis Press jelentette meg San Franciscóban.

⁸ Találkoztunk például olyan nők felé is hirdető férfiakkal, aki önmaguknak írtak női felhasználónév mögül kedvező kritikát.

⁹ Ehhez a kijelentéshez kiegészítésnek hozzá kell tenni, hogy találkoztunk olyan férfival, aki idősebb nőknek nyújtott szexuális szolgáltatást, de amikor a munkája nehézségeiről kérdeztük, meg sem említette a konkurencia jelenlétét.

A pontosabb értelmezés miatt szükség volt arra, hogy leszűkítsük a kutatásba vont szexuális szolgáltatások körét; csak azt a tevékenységet sorolva a szexmunka közé, ahol a cél a közvetlen szexuális élvezet. Ezért az intim masszöröket, a táncosokat, különleges kísérőket, modelleket és az egyéb még szóba jöhető tevékenységeket végzőket, nem vettük bele a vizsgálatba. Abban az esetben, ha kerülnek is olyan helyzetbe, hogy pénzt ajánlanak fel nekik esetleges szexuális szolgáltatásaikért, akkor sem a pénzért való felkínálkozás volt a kapcsolatuk felépülésének az első fázisa.

Végezetül a férfi kifejezést szeretnénk pontosítani. Ahogyan a kutatásunk közben szembesültünk vele, ez egy olyan életút, amire sok esetben 14 éves kor előtt lépnek rá emberek. Mint utaltunk rá, vannak olyanok is, akik nem férfiként definiálják magukat, és ennek érdekében különböző orvosi beavatkozásokat is igénybe vettek. Ezért a férfi alatt – életkortól függetlenül – minden olyan embert értünk, aki nem nőnek született. Ahol a leírt jelenség csak a 18 év alattiakra¹⁰ vonatkozik, ott ezt azzal hangsúlyozzuk, hogy fiút írunk helyette.

A kutatási területünket praktikus okokból szűkítettük le Budapestre. A terepismeretünk és a folyamatos személyes jelenlétünk is lehetővé tette, hogy mélyére ássunk a jelenségnek. Ha a kutatási kört megpróbáltuk volna országosra bővíteni, akkor a kutatásunk érvényességével kellett volna fizetnünk érte.

I. 3. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

A kutatásunk előkészületi szakaszában volt némi rálátásunk az angol nyelvű szakirodalomra is, de nem akartuk, hogy a jelenség megismerésében más társadalmi és jogi környezetben született munkák befolyásoljanak minket. Úgy gondoltuk, hogy ilyen összevetésnek maximum utólag lenne haszna.¹¹

A magyar nyelvű szakirodalom nagyon keveset foglalkozik a budapesti férfi szexmunkásokkal. Az általunk kutatott jelenség – ahogy megtapasztaltuk – nem azonos a szexmunkával, nem azonos a pedofíliával, és nem azonos a homoszexualitással sem. Mivel e három terület nagyon erősen megjelenik benne, ezért mindhármát érinti, de eltorzítaná az

¹⁰ A 18. életév egy jogilag meghatározott korhatár, a jelenség kutatása közben azzal szembesültünk, hogy a „fiatal fiú” és a „felnőtt férfi”, mint szexuális érdeklődést kifejező fogalmak között, inkább a 15-16 a választóvonal a kereslet tekintetében. Az interjúalanyaink egyetértettek abban, hogy 17 évesen már idősnek, kiöregedettnek számít egy férfi szexmunkás.

¹¹ Ez nem jelenti azt, hogy nem olvastunk előzetesen semmit ezekből, mert például Tóth László 1994-es könyve is tartalmazott angol nyelvű tanulmányokat és más könyvek lapjain is találkoztunk hasonlókkal.

észlelést, ha bármelyikkel egyenlővé tennénk.¹² Ezért az a különleges helyzet állt elő, hogy ritkán foglalkoztak vele mélységében a magyarországi kutatók. Inkább csak a látóterükbe került és a kutatási nézőpontjukból észlelt – szükségszerűen torzult – rálátásukat fogalmazták meg, ha egyáltalán írtak róla.

A korai magyar szakirodalom egyik tipikus képviselője a Molnár Lajos által *Az erkölcsök, a közegészség és a prostitúció* címmel, 1899-ben írt könyv.¹³ A könyv a 6. oldalon említi, hogy a prostituált nőkkel foglalkozik. A szerző alapszemlélete végig érezhető a könyvön, amit a 26. oldalon így jellemez: „Budapest ma még nem erkölcstelen város, hanem az odavezető úton már halad”.¹⁴ Ugyanilyen szellemben íródtak sokáig a könyvek, de csak éppen utaltak a férfi szexmunkások létezésére. Az első direkt említést 1917-ben találtuk, de ott csak a törökországi homoszexuális bordélyházakról volt szó.¹⁵

1933-ban született meg az első olyan mű, ami már közvetlenül a mi kérdésünkhöz kapcsolódik. Szántó József írta, *A homoszexuális férfiprostitúció* címmel.¹⁶ Ez a kis füzet már korának megfelelő tudományossággal íródott. Ebben megtalálható valamiféle tipologizálás is. Az 5. oldalon eredeti szexuális irányultságuk szerint,¹⁷ a prostituálódás tartóssága szerint¹⁸ és a prostituálódás szándéka szerint¹⁹ csoportosítja a jelenséget. A térbeli megjelenést a városokhoz köti,²⁰ így jutva el a budapesti helyzet elemzéséhez.

Az 1932. évi budapesti államrendőrségi nyilvántartásra utalva, közli a budapesti homoszexuális prostituáltak számát: 1695 egyén.²¹ A szövegkörnyezetből kiderül, hogy ez egy folyamatosan bővített nyilvántartás, vagyis mindenki szerepel benne, akit valaha homoszexuális prostituálnak nyilvánítottak. A szintén itt közreadott foglalkozási statisztika szerint az alacsony fizetéssel rendelkezők és a gyakori munkanélküliséggel szembesülők nagy számban kerültek a nyilvántartásba. Az nem derül ki, hogy milyen ellentételezésre számíthattak ezek az emberek. Ugyanis az társadalomtörténeti tény, hogy Budapesten

¹² A jelenség ezen környezetének viszonyáról elhelyeztünk a képmellékletben egy olyan ábrát, ami ezt a lehatárolást érthetőbbé teszi.

¹³ A könyv borítója szerint Molnár Lajos államrendőrségi tisztviselő. Molnár Lajos nem az első, aki a fővárosi prostitúcióról ír, de művének stílusát a későbbi szerzők is átveszik. Tőle eltérően ír Cséri János a *Budapest Fő- és székváros prostitúció-ügye* c. könyvében, melyet 1893-ban adtak ki Budapesten (kiadó nincs feltüntetve). Abban főleg statisztikai bizonyítás található arra vonatkozóan, hogy a prostitúciónak van szerepe a betegségek terjesztésében. A korabeli írásoktól eltérően ez a könyv sokkal kevésbé moralizáló.

¹⁴ A kiemelés a szerzőtől származik, az „úton” szó a könyvben „uton”-ként szerepel.

¹⁵ Schreiber Emil: *A prostitúció*. kiadó nélkül, Budapest, 1917. A 88. oldalon említi.

¹⁶ Szerzői magánkiadásban jelent meg Budapesten, alapja egy hasonló cikk, amit az orvos szerző a *Népegészségügy* c. folyóiratban publikált, szintén abban az évben.

¹⁷ Homoszexuális vagy heteroszexuális.

¹⁸ Alkalmi vagy állandó.

¹⁹ Megélhetés vagy zsarolás.

²⁰ 6. oldalon a város méretéhez is köti, miszerint a nagyobb város több homoszexuális prostituáltat tartalmaz.

²¹ 7. oldalon.

ekkoriban a gyárakban dolgozó, vidékről érkezett, fiatal férfiak nehezen találtak éjszakai alvóhelyet.²² Ezért az 1695 egyént a homoszexuális prostitúcióhoz sorolni jelentős túlzásnak gondoljuk, lévén közéjük számítják azokat is, akik rövidebb vagy hosszabb időre élettársakká lettek az alvóhelyért vagy lakhatásért cserébe.

A tanulmány megadja az életkori megoszlást is.²³ A pályafutás végét a 30. életévben határozza meg,²⁴ és említi a fiatalok jelentős arányát, különösen a középiskolásokét. A tanulmány itt arra utal, hogy a homoszexuális prostituált „pályafutása” már jóval a 18. életéve előtt elkezdődik.²⁵ A homoszexuális prostitúció formái megjelenését „placc”-okhoz is köti, főleg nyilvános mosdókhoz.²⁶ Ez a tény a mi kutatásunkban is jelentőséget kapott.

Innen kezdve a homoszexuális prostitúció már legalább említés szintjén jelen van a szakirodalomban, de főleg orvosi kérdésként.

A nyelvezetből ítélve ekkoriban születhetett²⁷ Dr. A. Moll²⁸ tanulmánya is, *Adalékok a prostitúcióhoz* címmel.²⁹ A 195. oldalon a jelenséget taglalva azt a képet festi le a szerző, hogy jelentős a zsarolást alkalmazó prostituáltak száma. Más azonban nem közöl.

A magyar nyelvű kiadványok az 1980-as évekig éppen csak megemlítik a jelenséget, de nem elemzik.³⁰ Az 1980-as években nem a szociológia, hanem a szociografikus elemekkel élő újságírók és filmkészítők némelyike hozza elő a budapesti homoszexuális prostituáltakat.³¹ Ezek a művészi eszközökkel elkészített „esettanulmányok” semmiképpen nem alkalmasak általánosítható kijelentések megfogalmazására, de kiderül belőlük, hogy a férfi szexmunkások léteznek Budapesten és van is az irányukban kereslet.

²² Marosán (1968: 456, 457) csak egyetlen példa erre.

²³ 8. oldalon.

²⁴ A prostitúcióból kiöregedett férfiakra azt mondja, hogy őket a barátaik jól eltartják és mód van a társadalmi érvényesülésekre. Ez is azt is jelezheti, hogy tágran értelmezett prostitúcióról van szó, az élettársi kapcsolatokat is ide sorolva.

²⁵ 9. oldalon.

²⁶ Szintén a 9. oldalon.

²⁷ A mondatok egyszerűbbek, rövidebbek, a kérdést taglalva egyre kevesebb a moralizáló rész.

²⁸ A borító egészségügyi titkos tanácsosnak nevezi a szerzőt.

²⁹ Áldor Viktor: *A prostitúció*. Kiadó, hely és dátum nélkül.

³⁰ Például: Kemény István (szerk.): *A szexuális élet szociológiája*. Közgazdasági és jogi Könyvkiadó, Budapest, 1972. Különösen a 165.-179. oldalakon, ahol Alfred C. Kinsey és munkatársai tanulmányát közlik magyarul. Ebben csak pár sor erejéig kap publicitást a 179. oldalon a jelenség, de csak megemlítik, hogy létezik.

³¹ Két könyvet lehet említeni: Zombori Attila: *Szexpiaci körséta*. Idegenforgalmi propaganda és Kiadóvállalat, hely nélkül, 1986.; valamint Sombor Judit és Tuscher Tünde: *Melegház*. Unió Könyvkiadó, Budapest, 1989. Filmekben főként Dobray György 1988-ban és 1990-ben megjelent *K és K2* filmjeire utalunk. Mindegyik alkotás dokumentálni kívánt, de – érthetően – nem a szociológia eszközeivel közelítették a jelenséget és nem is a férfi szexmunkások álltak az érdeklődésük középpontjában. A jelenséggel kapcsolatban készült riportok, újságcikkek tanulmányozásakor viszont észleltük ezek az alkotásoknak a hatását.

Áttörést jelentett Tóth László: *A homoszexualitásról*³² címmel megjelent könyve. Ez a könyv egyszerre tanulmánygyűjtemény, interjúkötet és elemzés. Közli mindazokat a tanulmányokat, melyeket a homoszexualitás tanulmányozásában a szerkesztő fontosnak ítél, valamint saját, közel 100 órás interjúiból ad közre részleteket, és ezekről egy elemzést is közöl. Az interjúkból megismerhető az 1945-1990 közötti budapesti homoszexuális világ és ebből részletek tárulnak fel a férfi szexmunkásokról is. Tóth nem minden esetben különíti el egymástól a két jelenséget, de a közölt információk fontosak.

Kiderül, hogy a homoszexuálisok többsége nem kedveli a prostitúciót. A tanulmányokból kirajzolódó homoszexuális kultúra megvető módon, „strici” jelzővel illeti a férfi szexmunkásokat.³³ Azokat a férfiakat, akik meleg, de rendszeresen, megélhetésszerűen pénzért is – tehát nem *csak* pénzért – létesítenek szexuális kapcsolatot, nem illetik ezzel a jelzővel.³⁴ Tóth László interjúalanyai pontosítják a II. világháború előtt készült tanulmányok azon részeit, melyek a homoszexuális prostitúcióról adnak leírást. Összefoglalóan úgy lehet jellemezni, hogy a homoszexuális közösségtől elválasztják a szexmunkásokat. Nem azt állítják, hogy a magyarországi homoszexuális közösségen belül nincsenek jelen, hanem marginális szerepben ábrázolják, mint akik hasznot húznak más vágyából.³⁵ Erre utaltunk is a korábbiakban, hogy amikor más területről írják le a férfi szexmunkásokat, akkor torzul a róluk kialakított kép. Ebben az esetben negatív szerepben jelennek meg, mint olyanok, akik kihasználják a társat nehezen találó melegeket.

A könyv az interjúkra alapozva elkészít egy tipológiát is a fővárosi meleg prostitúcióról.³⁶ Ebben létezik a kitartott réteg, akiket „selyempincsi” néven említene. A valódi prostituáltakon belül elkülönítik a „meleg striciket” és a „striciket”. Mindkét stricinek nevezett csoport pénzért létesít szexuális kapcsolatot, de csak az egyik homoszexuális. Az interjúkból kiderül, hogy a „strici” kategóriába sorolt szexmunkások 14-16 éves korukban kezdik a tevékenységüket és 20 éves korukra „kifutnak”.³⁷ Az interjúalanyok elbeszélése szerint a kiöregedő fiatalok vagy homoszexuálisokká válnak és valakinek a tartós élettársává

³² Az ELTE kiadásában jelent meg Budapesten, 1994.-ben.

³³ Tóth (1994: 67).

³⁴ Ez szintén a 67. oldalról derül ki. Azt, hogy meleg, onnan tudják róluk, hogy a meleg társadalom szexuális tárgyként használja őket és szimpátia esetén nem kérnek pénzt. Ezzel viszont marginalizálódnak és használóikat akár zsarolni is képesek. A könyv több ilyen esetet is leír.

³⁵ A könyv sokszor utal arra, hogy a homoszexuális lét magas társadalmi állásúak kiváltsága, akik egymással nem kerülnek szexuális kapcsolatba. Az azonos nemű partner megszerzésének inkább csak egy végszükségben alkalmazott módja a pénzért való vásárlás. Például a 248.-255. oldalakon található ilyen értelmű interjú.

³⁶ Tóth (1994:75). Szándékosan kerültük el itt a férfi szexmunkás szó használatát.

³⁷ Tóth (1994: 252, 253). Itt 1990-1993 környékén készült interjúkról van szó. Amikor a 20 évesek kiöregedését említik, akkor számolni kell azzal is, hogy jelentős létszámú utánpótlásban gondolkodnak. 1993-ban egy 14-16 éves 1977 és 1979 között született, ami az úgynevezett Ratkó-unokák miatt egy demográfiai csúcs.

lesznek, vagy bűnözői karrierbe sodródnak.³⁸ A férfi szexmunkás egy harmadik csoportja is megjelenik, a „hajtűdobálós”-ként emlegetett, nőnek öltöző férfi szexmunkás.³⁹

Az interjúk tartalmaznak egy meglehetősen elnagyolt becslést is a férfi szexmunkások számára vonatkozóan. Az ábrázolt homoszexuális társadalom rétegződésében meghatároznak egy meleg elitet, egy meleg középréteget, illetve egy olyan alsó réteget, amiből a felsőbb rétegek az alkalmi szexpartnereiket beszerezik. Erre az alsó rétegre becsülnék budapesti létszámot: 3000-5000 főt.⁴⁰

Az általunk kutatott problémakör a meleg civil ernyőszervezetének jubileumi tanulmánykötetében is megjelent.⁴¹ Elég beszédes az, hogy a könyv a szervezet első évtizedét mutatja be és csak néhány közvetett utalás található a férfi szexmunkások léteire, de az elemzésekben már nem jelennek meg. Ez bizonyítja azt, hogy a kutatásunk tárgya nem a meleg szubkultúra szerves része, csupán marginális jelleggel kapcsolódik hozzá. Például az egyik „beszédes hiány”, hogy egy nagyobb mintán végzett AIDS-prevenziót célzó kutatás során nem kérdeztek rá a férfi prostituáltak látogatására.⁴²

A kötet ismerteti egy másik kérdőíves felmérést is 2001-ben Budapestről, melynek középpontjában a HIV-fertőzéssel kapcsolatos ismereteket és gyakorlatokat mérték fel. A felmérés a budapesti meleg szórakozóhelyekre járó férfiak körét tekintve reprezentatív jellegű volt, de a teljes fővárosi meleg szubkultúrát nem reprezentálta.⁴³ A közölt adatok azt is mutathatják, hogy a fővárosi meleg szórakozóhelyeket látogató férfiakkal van némi kötődése a férfi szexmunkásokhoz. A válaszolók 17,3 százaléka nyilatkozott úgy, hogy fizet a szexuális szolgáltatásokért és 17,1 százaléka pedig ilyen szolgáltatásokat nyújtóként azonosította magát.⁴⁴ Ez a számadat azt mutathatná, hogy a fővárosi meleg ezen részhalmazának 34 százaléka érintett. Azt gondoljuk azonban, hogy egyszerűen abból is következhet ez a számadat, hogy a kutatási helyszínek a szexuális aktus lebonyolításának a színterei voltak.⁴⁵ Így a kérdezők a tudtukon kívül a célcsoportunkat is lekérdezték.

A szociológiai szakirodalommal ellentétben a média sokkal inkább közlékenyebb volt. Számos olvasott újságot, látogatott honlapot és nézettséggel rendelkező műsort elemeztünk és kerestük a szexmunkások ábrázolásának a módjait. A bemutatott férfi szexmunkás minden

³⁸ Tóth (1994: 252). Ezek az interjúalanyok megállapításai. Az interjúalanyok – miként az interjúból kiderül – idősebb emberek, akik akkor már több évtizede élnek fővárosi melegként.

³⁹ Tóth (1994: 252, 253), de ezeket a „meleg strici” egy részhalmazának nevezik az interjúalanyok.

⁴⁰ Tóth (1994: 251).

⁴¹ A tanulmánykötet címe: *Tízévkönyv és a Háttér Társaság a Melegekért* adta ki, 2005-ben.

⁴² Simka (2005: 136).

⁴³ Csépe (2005: 144, 145).

⁴⁴ Csépe (2005: 155).

⁴⁵ Például a fürdőkire utalunk.

anyagban nagyon hasonló volt. Általában állami gondozott, drogos és alacsonyan képzett, kifejezetten homoszexuális valaki, enyhe biszexuális vonásokkal.⁴⁶ Az ennyire megegyező stílusú ábrázolás gyanút ébresztett bennünk. Amikor nem férfi szexmunkásokkal beszélgettünk, visszaköszönt ez az általános vélekedés, de a terepi tapasztalataink nem igazolták vissza. Ezért is tartjuk fontosnak a kutatásunkat, mert rácáfol arra, hogy a férfi szexmunkások olyanok lennének, mint amilyenek a média bemutatja őket.

I. 4. AZ ÉRINTETTEK LÉTSZÁMÁNAK PROBLÉMÁJA

Lévén Tóth László monográfiája az egyetlen szociológiai elemzés a kérdés hazai vonatkozásáról, ezt a számot elfogadtuk a férfi szexmunkások létszámának felső korlátjaként. A 3000-5000 főnek csak egy részhalmaza az, amelyik a kutatásunk vizsgálati körébe tartozik, ezért nagyvonalú felső korlátnak tekintettük.

A kutatásunk előkészítésekor alkalmunk nyílt a felső korlát pontosítására. A különböző érdekvédelmi szervezetek becslései valahol az 500 főnél húztak határt.⁴⁷ Kutatásunk közben megfigyelőként csatlakoztunk olyan önkéntesekhez, akik az utcán dolgozó férfi szexmunkásokat látogatják. Több aktivista is 150 körül határozta meg a köztéri prostitúcióban érintett férfi szexmunkások maximális számát.

E mellett elvégeztünk egy internetes oldalakra kiterjedő gyűjtőmunkát, hogy a lakásokban dolgozó szexmunkások létszámáról is képet kapjunk. A hirdetőik nevét, telefonszámát, életkorát és címét jegyeztük fel, hogy észrevegyük, ha valaki több helyen, eltérő telefonszámokkal és nevekkal hirdet.⁴⁸ Ezzel az eljárással 213 főt „írtunk” össze. A köztéri történéseket hosszabb időn át figyelve nagyon nehéz létszámot becsülni, de a 150 főt túlzónak érezzük. Lehetséges, hogy a 150 fő egy potenciális keret, amiben mindenki benne van, de ebből körülbelül 50 fő „biztosítja” az egy időpillanatban ténylegesen elérhető kínálatot.⁴⁹ Ezért a fővárosi férfi szexmunkások számát maximum 260 főben határozzuk meg.⁵⁰

A megdöbbenően alacsony létszám megértésében sokat segítettek a terepi interjúk. A mellékletben elhelyeztünk néhány teljesen publikus internetes oldalról származó képet, mely

⁴⁶ Mivel ezeket a közléseket negatív összefüggésben említjük és nem a média leleplezése a célunk, ezért nem hivatkozunk konkrét példákra.

⁴⁷ Ezt a becslést több szervezet tisztviselője említette, de a szervezet nevével egyikük sem vállalta. Az általuk közölt számok az 500-as létszám körül szóródnak.

⁴⁸ Az elemzésnél használt oldalak jegyzékét a forrásjegyzékben külön feltüntettük.

⁴⁹ A jelenség köztéri helyszínein sok időt töltöttünk, beszélgettünk az adott környezetben helyismerettel rendelkező emberekkel, köztük a „közrendért” felelős személyekkel is. Ez alapozza meg az 50, maximum 60 fős becslésünket. További részleteket etikai okok miatt nem közlünk.

⁵⁰ Azért kerekítünk lefelé, mert nem mindenki aktív. A 260 fő az egy időpillanatban elérhető maximális kínálatra vonatkozik.

az alkalmi homoszexuális kapcsolat létesítésének lehetőségeit mutatja meg.⁵¹ Jól látszódik, hogy önmagában az alkalmi homoszexuális kapcsolat létesítésében nincsenek különösebb nehézségek. Ha valakinek nincs pénze, a kinézete nem előnyös, akkor is vannak órákon belül elérhető lehetőségei. Ez magyarázza az alacsony keresletet.

A terepi interjúkból összeállt azok köre is, akik a könnyű szexkapcsolati lehetőségek ellenére is felkeresnek szexmunkásokat. A szexmunkások elmondásai alapján a vendégeik olyanok, akik diszkrétebb⁵² és kulturáltabb kapcsolatra vágnak. Vendégeik minimalizálni akarják a „lebukás” kockázatát és intimebb körülményekre vágnak, mint ami egy parkban, mosdóban vagy egy bizonyos helyeken lévő kabinokban elérhető.⁵³ A vendégeik között jelentős a nős férfiak aránya, akik érthetően keresik a diszkréciót, tehát az ingyen elérhető lehetőségek számukra nem felelnek meg. Azt is említették, hogy a perverziók iránt fogékonyak is a törzsvendégeikhez tartoznak, ők szintén nehezen találhatnak az ingyenes lehetőségek keretein belül partnereket maguknak. Ezért az ingyenes lehetőségek ellenére is, létezik alsó határa a kereslet szűkülésének.

I. 5. A KUTATÁS MEGTERVEZÉSE

A fogalmak rögzítése, a körülbelüli létszám sikeres megbecslése és a jelenség – felszínes – szerkezetének megismerése után elkezdjük átgondolni, hogy miként szeretnénk megtudni a választ a kérdéseinkre.

Arra a kérdésre, hogy „kik ők”, egyrészt válaszolnak az alapadataik: életkoruk és tartózkodási helyük. Szükségét éreztük annak a vizsgálatát is, hogy hány évesen indultak el a pályájukon, voltak-e állami gondozottak, mi indította őket el ezen a „pályán” és milyen jövőképük van. Az is foglalkoztatott minket, hogy milyen életmód jellemzi őket, milyenek a társas kapcsolataik, milyen a viszonyulásuk a szexmunkához és milyen módon kezelik az egészségügyi kockázatokat?

Ezekre a kérdéseinkre két módon terveztük el a válaszok összegyűjtését. Egyfelől a nem köztéri rétegben az elektronikus megjelenésekben leírt adatokat összeírtuk. Mivel a többséghez tudtunk email-címet vagy valamilyen közösségi oldalon profilt társítani, ezért az

⁵¹ A képmelléklet 11.-14. ábráiról van szó.

⁵² Az interjúk közben olyan jelzéseket is kaptunk, hogy a „pénzen vett” szexuális élmény nem hordozza magában az utólagos zsarolás kockázatát. Arra vonatkozóan is hallottunk példákat, amikor az „ingyen kapott” élmény zsarolási alap lett.

⁵³ Amikor „kabint” írunk, akkor bizonyos szaunák és fürdők kabinjait, illetve bizonyos helyeken kialakított kabinokat értünk, melyek elvileg filmnézéshez vannak kialakítva. Ez utóbbiak társasházak alsóbb szintjein, legálisan működő „erotic center”-ekben vannak kialakítva. Ide tartozik a szexmozi is, ahol egy film alatt a sötét nézőtéren mindenki azt csinál, amit csak akar. Ezekben a helyeken belépőt kell fizetni.

adatok begyűjtésén túl kapcsolatot kerestünk velük⁵⁴. A köztéri rétegben pedig a már említett önkénteseket kísérve tudtunk nyíltabban és részletesebben kérdezgetni.⁵⁵

Az elektronikus úton megkeresett személyeknek egy online kérdőív linkjét küldtük el.⁵⁶ A kérdőív végén lehetőséget kértünk egy mélyebb beszélgetésre is.⁵⁷ Az utcai szexmunkások esetében az online kérdőív szerkezetének megfelelő kérdéseket tettük fel. A lakásukon felkeresett emberekkel félig strukturált interjút valósítottunk meg.⁵⁸

A célunk az volt, hogy a kutatott populáció lehető legnagyobb részéről megtudjuk azt, ami a kérdéseink megválaszolásához szükséges. Ezért a legtöbb szexmunkáshoz el szerettünk volna jutni valamilyen formában. E miatt éltünk az úgynevezett „hólabda” módszerrel és az adatközlők alkalmazásával.⁵⁹ A hólabda módszert úgy alkalmaztuk, hogy akikkel beszélgettünk, azoktól további interjúalanyokhoz való eljutásban kértünk segítséget. Az adatközlők olyan emberek, akik a jelenség tevékeny szereplői és segítséget adtak az eligazodásban, kapcsolatok létesítésében. Az önkéntesek tartoztak ide, néhány aktív szexmunkás és egy, a szexmunkások mögöttük álló szervező.⁶⁰

A jelenség illegális részébe annak köszönhetően is betekintést nyertünk, hogy azokon a közterületeken voltunk jelen, ahol a cselekmények történtek. A jelenlétünk egyetlen esetben sem volt észlelhető, mivel egyébként is olyan helyekről van szó, ahol járnak emberek.⁶¹ Így mi is arra sétáló embereknek látszódtunk és jelenlétünkkel nem módosítottunk a történéseken – legalábbis mi így gondoljuk.

A továbbiakban szem előtt tartva a célt, hogy a jelenség egészét jellemző vonásokat mutassuk be, csak az általános jellemzőkre koncentráltunk, és e miatt óvakodtunk az egyedi sajátosságok kiemelésétől.

⁵⁴ 153 kapcsolatkereső üzenetet küldtünk szét, ugyanis a nem köztéri rétegből ennyien voltak elektronikusan is elérhetők. Összesen 89 ember reagált a kérdőív kitöltésével. A dolgozat megírásának pillanatáig ezen személyek közül 23 interjúra került sor, továbbiak szervezés alatt állnak.

⁵⁵ A közterületen folytatott beszélgetéseknél nagyon hasonló történeteket hallottunk. Úgy éreztük, hogy annyit mondtak el, amennyit a társaik előtt is vállalni lehet, ezért nem jöttek elő nagyobb egyéni különbségek.

⁵⁶ Ezen kérdőív elérhetősége és kérdései a mellékletben fellelhetők.

⁵⁷ Az interjúk vázlata a mellékletben elérhető.

⁵⁸ Például beteglátogatás alkalmával nyílt ilyenre lehetőség az utcán dolgozók esetében is. Köztériekkel azonban nagyon kevés féli strukturált interjú készült.

⁵⁹ Babbie (2003: 206-209).

⁶⁰ Amikor szervezőt írunk, akkor olyan személyre utalunk, aki a női prostitúció esetében a futtató lenne, de itt nagyon más szerepet tölt be.

⁶¹ Etikai megfontolások miatt ezekről a részletekről nem írunk. Azt azonban jelezni kívánjuk, hogy pont az illegális jelleg miatt a kapcsolatok kialakítása köztéren történik. Ha magánlakáson történne, akkor tetten érhető lenne a szolgáltatást kereső. A nyilvános helyen történő „üzletkötés” a megfelelő rituálé alkalmazásával megvédhet a lebukástól.

II. KÜLSŐ JELLEMZŐK

II. 1. A JELENSÉG SZERKEZETE

A fővárosi homoszexuális szexmunkának négy olyan szerkezeti sajátosságát észleltük, amely mentén a jelenség tipizálható, legalábbis kívülről vagy első megközelítésből nézve.

Az egyik szembevetendő különbség egy külső személynek jelent valódi választóvonalat, ez pedig a tevékenység legalitását jelenti. Ezzel a szemmel nézve három kategóriát lehet kialakítani. Az egyiket illegálisnak, a másikat féllegálisnak, a harmadikat legálisnak nevezzük.

A legális kategóriába azokat lehetne sorolni, akik számlaképesen, a jogszabályi előírásoknak minden szempontból megfelelően végzik a munkájukat. Alapos okkal feltételezhető, hogy ebbe a kategóriába nagyon kevés embert lehet elhelyezni, szinte üres.⁶² A féllegális kategóriába azok sorolhatók, akiknek nincs vállalkozói igazolványuk, de 18. életévüket betöltve, saját döntésükből, saját maguknak keresnek pénzt szexuális szolgáltatásokkal. A kutatásunk során a velünk kapcsolatba került személyek túlnyomó többsége ide tartozik. Az illegális kategóriába olyanok sorolhatók, akik nem töltötték be a 18. életévüket vagy nem saját maguknak keresik a pénzt. A jelenségnek ez a rétege is kutatható, ahogyan arra korábban már utaltunk.

Egy másik tipizálási lehetőség a független szolgáltatók és a szerződött szolgáltatók kategóriája. Azokat tekintettük szerződött szolgáltatóknak, akiket egy szervező kiközvetít szexmunkásként. Olyannal nem találkoztunk, akinek kizárólagos szerződése lenne valamelyik szervezővel, viszont olyanokkal igen, akiknek van valamiféle megállapodásuk. Ez azt jelenti, hogy az adott szervező alkalmanként keres szexmunkásokat előre kiírt összegű díjazásért cserébe. Ezekre egy jelszóval védett felületen lehet jelentkezni vagy a szervező telefonálja körbe a megbízhatónak ítélt jelöltjeit és kínálja fel a lehetőséget. Ilyen szervezővel többeknek van kapcsolata, de a többség nem tartozik ide.⁶³ A szervező feladata az előre megadott alkalomra férfiak közvetítése. Mivel a szervező és szexmunkás kölcsönös függésben vagy egymástól,⁶⁴ az együttműködést konstruktivitás jellemzi.

⁶² Ha rendelkeznek is vállalkozói igazolvánnyal, akkor sem lettünk meggyőzve arról, hogy adnak számlát, illetve amikor mégis, akkor a számla tartalma nem garantált, hogy a valódi szolgáltatásra utal.

⁶³ Az egyik szervező elmondta, hogy vannak olyan minőségi elvárások, aminek nem képes mindenki eleget tenni, ezért még „munkaerő-hiányról” is lehet beszélni.

⁶⁴ A „kölcsönös függés” arra utal, hogy a szervezőnek a megadott időpontra a megfelelő minőségű szolgáltatást kell előállítani, amire elég szűkös a szóba jöhető keret. A kiszolgált ügyfélkör jellege is magas követelményeket támaszt. E miatt a szervező nem a futtató „klasszikus” szerepének megfelelően viselkedik.

„Klasszikus” ügynökségek is működnek, de ezekről nagyon rossz véleményeket hallottunk és alacsony hatékonysággal üzemelnek.⁶⁵ A Budapest területén legálisan működő ügynökségeknek nem tartozik a profiljába a szexpartnerek közvetítése, még a legalitás mögé bújva is csak nagyon óvatosan fogalmaznak. E miatt nem tudnak az előbb említett szervezőkkel konkurálni. A külföldre dolgozó ügynökségek folyamatosan megkísérelnek szexmunkásokat kiszervezni, de a hitelességüket nem sokra becsülik,⁶⁶ ezért nincsen számottevő befolyásuk a fővárosi szexpiac ezen szegmensében.

Az egyik legszembeütőbb tipizálási lehetőség a „köztéri” és a „zárt térben történő” szavakkal írható le. A köztéri az, amikor egy mindenki által felkereshető helyen várja a szexmunkás a potenciális klienseit. A „zárt térben” zajló ügymenetre nem teljesen praktikus ez a megnevezés, de nagyjából helytálló, hogy az egyeztetés és az ügylet egyéb részletei a publikum elől elzárkózva történik és csak az érintettek észlelik. A „zárt tér” legtöbbször magánlakás vagy egy munkahelyi iroda. A jelenség e két rétege nagyon határozottan elkülönül egymástól és nem találtunk olyat, aki azonos időben mindkét rétegben tevékeny lenne. Olyanok vannak, akik az utcán kezdték, majd lakáson folytatták. Olyan is van, aki nem a köztéri réteg tagja, mégis olyan helyen bonyolítja le az aktust, ahol egy köztéri ügylet is realizálódik.⁶⁷

Egy másik szembeütő szerkezeti sajátosságot – a nőiséget – azzal lehet jól érzékeltetni, ha a „szélső állapotokat” felsoroljuk. Az egyik szélső pont, amikor a szexmunkás egy férfi, férfias megjelenéssel és egyedül dolgozik. Ennek az egyik ellentéte, amikor valaki női ruhában, nőnek öltözve dolgozik, illetve nőiességét akár valamilyen orvosi beavatkozással is megerősíti. Ezt az állapotot transzvesztitának írtuk le, de ez egy kényszerű egyszerűsítés, mert ennél sokkal árnyaltabb e képzeletbeli skála „nőies pólusa”.⁶⁸ A másik ellentétes állapota a férfiként, egyedül dolgozó szexmunkásnak, amikor valaki a szolgáltatásait úgy – is – kínálja, hogy állandó női munkatárssal hirdeti magát. Itt ki kell emelni, hogy nem egyszerűen egy

⁶⁵ Ez azt is jelenti, hogy találtunk olyat, aki ilyen ügynökségnek dolgozott vagy éppen dolgozik.

⁶⁶ A publikus felületeik szoftveresen vannak magyarra fordítva, kevés konkrétumot közölnek és sok, a belépést terhelő, pénzkidrást igénylő feltételeik vannak, hogy nem próbálkoznak náluk. Például nagy összegekért kell elmenni egy fotózásra portfóliót készíteni, előre kell fizetni a közvetítői díjat és így tovább.

⁶⁷ Utalunk itt a már korábban említett „kabinok”-ra illetve a személyautókra. Vannak olyan kliensek, akik kifejezetten itt élnek a szexuális életük ezen részét. Jellemzően azok a nem köztéri szexmunkások mennek ilyen helyekre „szolgáltatni” egy megbeszélte időpontra, akik házhoz mennek. Úgy tűnik, hogy ilyen esetben a szexmunkásnak sincs találkozási alkalmas lakása és a kliensnek sincs helyszíne. Ezeken a helyszíneken a köztéri kínálat árai alacsonyabbak, de az interjúk során maguk a köztéri szexmunkások is elismerték, hogy a szolgáltatásuk minősége is szükségszerűen alacsonyabb színvonalú.

⁶⁸ Például volt olyan, aki megsejtődött, ha férfinak vagy transzvesztitának neveztük. Olyan is volt, aki nőként hirdeti magát vagy shemale-ként.

férfiből és nőből álló pár fogad egy férfit harmadiknak, hanem a homoszexuális élménybe vonnak be egy nőt, aki a férfi szexmunkás állandó munkatársa.⁶⁹

A felsorolt négy tipológiát lehetséges egyesíteni. Ezt a képmelléklet 2. ábráján lehet megtekinteni.

A jelenség nem köztéri részéről írtuk, hogy 213 szexmunkást foglal magába. Ebből 59 olyan személy van, aki transzvesztitaként is hirdeti magát. A 213 szolgáltatóból 29 olyan van, aki szükség esetén női társsal is rendelkezik. Olyan is van, akinek, ha kell, van női partnere és transzvesztitaként is „dolgozik”. Illetve olyanok is vannak, akik valamelyik másik szolgáltatóval közösen is fogadnak vendéget, kifejezetten – így is – hirdetik magukat, de e két utóbbi kategória olyan kevés személyt jelent, hogy külön nem elemeztük őket.

Végezetül említenünk kell azt is, hogy a tipológiában specializáltnak nevezett réteg azt is jelenti, hogy az illető hajlandó olyan dolgokra is, amit gyakran önmaguk is perverzióknak minősítettek. Csupán két specializációt neveztünk meg – nőtársat és a transzvesztita jelleget – de érzékeltük, hogy vannak más jellegű speciális igények is. Ezek részletezésétől etikai okok miatt elálltunk.⁷⁰

⁶⁹ A különbség a szexmunkás párok és köztük az, hogy itt a szexuális aktusban a homoszexuális elemek jelen vannak. Sok szexmunkás pár elzárkózik attól, hogy férfi-férfi aktus is történjen, illetve a férfi nem hajlandó csak egyedül fogadni a férfi vendéget. Külön figyelmet fordítottunk arra, hogy csak azokat a párokat vonjuk bele a kutatásba, ahol a férfi nem zárkózik el a férfi-férfi aktustól és a férfi egyedül is vállal egy férfi kliens részére szexuális aktust.

⁷⁰ Egyik terepen többször is emlegetett példa ezen speciális igényekre Király Tamás 2013. április 7.-én történt halála. A bűncselekmény elkövetője egy – a szexmunkások körében – idősebbnek számító férfi, akinek a specialitása állítólag a durvább szexjátékok voltak. A meggyanúsított szexmunkásnak gyerekei voltak, amiről majd később megmutatjuk, hogy nem ritka. Az elkövető a fővárosi szexmunkások köztéri specializált rétegéhez tartozott. Több olyan visszajelzést kaptunk, hogy a homoszexuális jellegű durva szexjátékok gyakori igényként jelentkeznek, főleg magasabb presztízsű kliensek részéről. Interjúalanyaink szerint a bűnügyi tudósításokban rendszeresen megjelennek ilyen esetek, csak a kívülállók nem ismerik fel, mert a közgondolkodás nem érzékeny rájuk. Legendaszerűen terjed az a vélekedés, hogy az ilyen esetekben akkor is elítélik az elkövetőt, ha a kliens kéréseinek teljesítése közben történik a haláleset.

II. 2. TERÜLETI ELOSZLÁS

A nem közterületi szexmunkások területi eloszlásának jellemzőit a jobb áttekinthetőség érdekében a képmellékletben – térképeken – jelenítettük meg.⁷¹ Első lépésben arra koncentráltunk, hogy mely kerületek azok, amelyek jobban érintettek a többinél. Ezért egy nagyon finom különbségeket is figyelembe vevő elemzéssel az az alábbi eredményre jutottunk:⁷²

Nagyon alacsony arányban érintett kerületek (1% alatt): XVII, XXI, – XXIII.

Alacsony arányban érintett kerületek (1-1,5% között): I, II, XII, XVI.

Mérsékelt arányban érintett kerületek (1,5-3,3% között): III, IV, VIII, XVIII. – XX.

Átlagos arányban érintett kerületek (3,3-5 % között): V, IX, XV.

Magas arányban érintett kerületek (5-10 % között): VII, X, XI, XIII, XIV.

A leginkább érintett kerület (~17%): VI.

Ahol nem ismerjük a kerületet, annak három oka van. Az egyik ok, hogy a kerülethez nem köthető hirdető házhoz mennek, mert a lakásuk nem alkalmas kliensek fogadására.⁷³ A másik ok, hogy direkt nem írnak be kerületet a hirdetéseikbe, azért, hogy hívják fel őket telefonon vagy írjanak nekik egy üzenetet. Azt gondolják, hogy ez az eredményes üzletkötés első lépése, mert amikor már beszélnek, az érdeklődést kimutató vendég nehezen fog nemet mondani. Olyannal is találkoztunk – kevés esetben – amikor a szexmunkás azért nem adott meg kerületet, mert félt, hogy a kerületet látva a lehetséges kliensek elkerülik. Ilyen a IV., VIII., X., XVII., XVIII., XIX., XX., XXI., XXII. és XXIII. kerületeknél fordult elő, de csak nagyon csekély mértékben.⁷⁴

A várakozásainkhoz képest meglepetés volt a VIII. kerületre jellemző alacsony arány. Erre két magyarázatot találtunk. Az egyik magyarázat, hogy a VIII. kerületben dolgozó szexmunkások – egy része – inkább nem jelöl meg kerületet a hirdetéseiben. A másik ok sokkal erősebb, ez pedig a kerületre jellemző sajátos közállapot. Ez a tényező annyiban sajátos, hogy a rendőrség is a panasztolt felek között volt. Utaltak például a beszélgetőpartnereink olyan rendőrségi akciókra, amikor az épület összes lakásába becsengettek, és igazoltatták a lakásban tartózkodókat. Egy-egy ilyen eset elriasztja a

⁷¹ Az összes nem köztéri szexmunkást alapul véve, 12,7 százalékban nem tudtunk megállapítani kerületi adatokat. Ennek okát a későbbiekben fejtjük ki. A területi eloszlást megmutató képek a képmelléklet 3.-7. ábrái.

⁷² A 100 százalék minden esetben a nem köztéri réteg azon része, akik kerületekhez köthetők. Ahogy jeleztük is, ebből hiányzik 12,7 százalék.

⁷³ Illetve nem vállalják a vendég fogadásának a kockázatait.

⁷⁴ Természetesen a felsorolt okok variálódhatnak is egymással.

vendégeket. Ugyanilyen taszító hatást gyakorolnak a vékony falak, a kíváncsiskodó vagy hangos szomszédok és a közlekedési nehézségek.

A második lépésben érzékeltük, hogy az egyes kerületeken belül is megfigyelhetők különbségek. Az interjúk során szembesültünk azzal, hogy a területi eloszlás a vendégektől függ. A szexmunkások között vannak olyanok, akik kifejezetten azért bérelnek egy megadott helyen lakást, mert a vendégek előnyben részesítenek bizonyos környékeket.⁷⁵ Az interjúalanyaink közül többen is megjelölték az irodaházakat és a szexturizmust ennek magyarázataként. Például irodaházak esetén érezhető hátrányt jelent, ha a vendégnek parkolóhelyet kellene változtatni. A turistáknál azt említették, hogy a nehezen megközelíthető helyeket nem nagyon látogatják.

A területi eloszlást vizsgálva ellenőriztük azt is, hogy az egyes kerületek lakosság száma a főváros összlakosságához viszonyítva mekkora⁷⁶ és ezt követi-e esetleg a szexmunkások „koncentrációja”. Egy – képmellékletben található⁷⁷ – térképen látható, hogy a népszámlálás adataival összehasonlítva mely négy kerület az, amelyik ilyen értelemben felülreprezentálnak bizonyult. Ez a négy kerület: V., VI., VII. és a XIII. Ez az adat jelzi, hogy az interjúk során kapott információ, miszerint munkahelyektől és bizonyos fajta szexturizmustól függ az eloszlás – nagy valószínűséggel helytálló.

Ellenőriztük a transzvesztiták és a női munkatárssal rendelkezők elhelyezkedését is.⁷⁸ A transzvesztiták esetében a leginkább érintett kerületek: VI., VII., X., XI., XIII. és XIV. A női társsal – is – dolgozók leginkább a VI., VII., XI., XIII. és XIV. kerületben találhatók meg. Mindkét adat megerősíti, hogy az egész jelenségnek a VI., VII., és XIII. kerületek bizonyos értelemben a központjai.⁷⁹

Az is észlelhető, hogy az egész jelenség a Nagykörút közelébe koncentrálódik, ami megmagyarázza, hogy miért éppen a VI. és a VII. kerület foglalja el a centrum szerepét. Egy másik térképen meg is mutatjuk,⁸⁰ hogy e két kerületben a Nagykörút térsége – a kerületek alapterületeihez képest – jelentősen nagyobb területre hat, mint a többi kerületben.

⁷⁵ Például vannak olyanok akik budai kerületekben élnek, de a szexmunka miatt bérelnek maguknak lakást a pesti belső kerületekben.

⁷⁶ Az adatok forrása: www.ksh.hu/nepszamlalas/docs/tablak/teruleti/01/01_4_1_1_1.xls (utolsó elérés ideje: 2013. november 1.).

⁷⁷ Képmelléklet 6. ábrája.

⁷⁸ A mellékletben külön térképeken mutatjuk be: 5. és 6. ábrák.

⁷⁹ Úgy is lehet fogalmazni, hogy ezeken a helyeken viszonylagos kínálati bőség állt elő. Ezt indirekt utalásokban többször is jelezték az interjúk során, de akkor még nem láttuk ezeket az adatokat. A XI. kerület is központnak tűnhet, de ott egy „szervező” működtet „szalont”, ami miatt időnként a számok a központnak mutatják a kerületet, de ez nem felel meg a valóságnak.

⁸⁰ Képmelléklet 7. ábrája.

Ugyanígy a X., XIII és a XIV. kerület is magyarázható a közlekedési előnyökkel, de ezeket inkább kumulált előnyöknek lehetne nevezni. A X. kerület esetén a két metróvonal és a hármas villamos környezetében figyelhető meg sűrűsödés. A XIII. kerületnél a Nagykörúton kívül az 1-es villamos és a metróvonal mentén koncentrálódik a szolgáltatók többsége. A XIV. kerület esetében a Thököly út, az 1-es villamos és a metróvonal „vonzza” a szexmunkásokat.

Ezzel nem azt állítjuk, hogy a kliensek tömegközlekedéssel járnak, hiszen ezen útvonalak egyben autóval is járhatók. Azt sem állítjuk, hogy az előzőekben jelzett területeken kívül nem létezik a jelenség. Az viszont igazolhatónak látszik, hogy a belvárosi hivatalok, irodaházak – illetve az onnan hazainduló vagy „ebédidőt” eltöltő emberek – tényleges alakítói a területi eloszlásnak.

A közterületen zajló tevékenységnek ismert és ismeretlen centrumai is vannak. A legismertebb centrum a Népliget. A Népliget környékén vegyesen fordulnak elő az illegális és a féllegális szinterről szereplők. Itt az illegális jelleget leginkább az országban történő tartózkodás körülményei befolyásolják. Az életkorral összefüggő illegalitásnak más centrumai vannak.⁸¹

II. 3. AZ ÉLETKOR

Az életkor jól elérhető adatnak bizonyult. Ez a közterületen is aránylag pontosan meghatározható, nem titkolt adat volt. A nem köztéri jellegű szexmunkásoknál 203 embernél sikerült megállapítani.⁸² A hirdetésekéből készített adatbázisban a legfiatalabb 18 éves, a legidősebb 48 éves. Az átlag 27,1 év volt. Ahogy a mellékletben is látható, az életkori eloszlás nem egyenletes, hanem a fiatalabbak létszáma jelentősen nagyobb.

A transzvesztiták közül a legfiatalabb 19 évesnek, a legidősebb 33 évesnek vallotta magát.⁸³ Az átlagos életkor 25,85 év. A minimum és a maximum között nagyjából egyenletes eloszlásról lehet beszélni. A női partnerrel dolgozók közül a legfiatalabb 20 éves, a legidősebb 42 éves. Az átlagos életkor 29,1 év.

A felsorolt életkori adatokhoz néhány kiegészítést szükséges megemlíteni. Az egyik fontos tény, hogy pár embernél felfedeztük, hogy más-más életkort adnak meg a hirdetéseikben. Ez 16 esetben fordult elő, a legtöbbször ez maximum 2 éves eltéréseket jelentett. Két esetben volt

⁸¹ Etikai okokból nem jelöljük meg ezeket a helyeket.

⁸² Az áttekinthetőség érdekében a képmelléklet 8. 9. és 10. ábráit ajánljuk megtekinteni.

⁸³ Volt olyan eset, amikor teljesen biztosan tudtuk, hogy az illető minimum 10 évvel fiatalabbnak mondta magát. Az életkor esetében ezért a maximális érték biztos, hogy jóval magasabb. Az életkor jól elérhető adat, de megbízhatósága kétséges. Inkább „vállalt életkor”-ról lenne helyes beszélni. Mindenesetre a trendek jelzésére ez is alkalmas.

ennél nagyobb értékkel dolgozunk. Az egyik esetben 3 év volt az eltérés, a másik esetben 16 év. Ő teljesen más életkort adott meg, amikor transzvesztitaként hirdette magát és mást, ha férfiként.

Néhány esetben alapos okunk volt feltételezni, hogy egyes hirdetőik még nincsenek 18 évesek. A 18 év alattiak kevésbé jelennek meg a hirdetésekben, és leginkább a jelenség illegális részét alkotják. A féllegális rétegben általában 18-19 évesnek mondják magukat vagy kor nélkül jelennek meg. Az illegális réteg 18 év alatti szexmunkásaira vonatkozóan észrevehetően nagy a kereslet. A most aktív, a kérdéseinkre válaszoló 18 év feletti szexmunkások 42 százaléka nyilatkozott úgy, hogy még 18 éves életkora előtt kezdett el szexmunkával foglalkozni.

Az interjúk közben többektől is elhangzott, hogy 16-17 éves korukra a szexmunkások már a „nem fiatal” kategóriába sorolódnak és a kereslet egy bizonyos rétegének az érdeklődését teljesen elveszítik.⁸⁴ Azt is elmondták, hogy női partner nélkül vagy a transzvesztita jelleg illetve egyéb specializálódás nélkül, már 30 éves koruk környékén elkezdene véglegesen „kikopni” a piacról. Ezeket a véleményeket az is alátámasztotta, hogy a 40 környékén járó hirdetőknél találtunk olyanokat, akik akár ingyen is vállaltak aktust. Sőt, az internetes fórumokat böngészve annak is a nyomára akadtunk, hogy a huszonévesek közül „kiöregedő” 30-40 év közöttiek már egyre nyomottabb árakkal dolgoznak.⁸⁵

A nem közterülethez köthető rétegben a 18 év felettiak jelentős túlsúlya figyelhető meg. Határozottan kijelenthető az is, hogy a közterületi réteget a fiatalabb korosztályok kínálata uralja. A közterületi réteg 18 év alatti kínálatához nehéz eljutni, mert bizonyos kapcsolatteremtési rituálét kell ismerni ahhoz, hogy a kívánt ügyletről beszélni tudjon a szexmunkát végző fiú és a kliens. A fiúk bizalmatlanok és éppen úgy nem kívánnak a hatósággal találkozni, ahogyan a klienseik sem. Gyakori eset, hogy az ügyletről való egyeztetés után a kliens távozik és egy teljesen másik helyen veszi fel autójában a kiszemelt fiút.⁸⁶ A közterületi réteg 18 év feletti része is gyakran a kliens autójában teljesíti a kéréseket, nem túl gyakori, hogy a nyílt közterületen történne köztük valami.

⁸⁴ Sőt, többen ezt nem 18 éves korukban, hanem már 16 évesen kezdték megtapasztalni.

⁸⁵ A pride.hu fórumain volt 2013 nyáron beszédtema, hogy az újpesti erdőnél például 200 forintért vállalt egy „idősebb” férfi orális kielégítést.

⁸⁶ Vagy megadja a lakcímét és a fiú felkeresi őt a megbeszélt időben, de ez ritka, inkább autóban történik meg az aktus. Legalábbis az ismeretség korai szakaszában.

III. A JELENSÉG MÉLYRÉTEGEI

III. 1. ELŐÉLET ÉS A KARRIERÚT

Szerettük volna körülírni azt, hogy milyen előzményeket követően lesz valaki férfi szexmunkás. Ebben a tekintetben számos olyan összefüggést felismertünk, ami a média által sugallt válaszokhoz képest nagyon más jellegű képet fest le a valóságról.

Az egyik leggyakoribb elképzelés, hogy a jelenben dolgozó szexmunkások korábban állami gondozottak voltak. Amikor erre rákérdeztünk, akkor csupán 5 százalékuk igazolta ezt önmagáról vissza, míg 15 százalékuk nem kívánt válaszolni a kérdésre. Ez azt jelenti, hogy amennyiben van is olyan pályaív, aminek része az állami gondozásban töltött időszak, ez nem annyira általános, mint ahogyan a média sugallja. Az interjúk során hallottak nem igazolták vissza, hogy a különböző fokú „védelembe vétel” növeli a szexmunkás pályára való belépés valószínűségét.⁸⁷ Azt viszont látni kell, hogy az, ha valaki egy ilyen „lehetőséget” megérezve szexmunkássá válik vagy homoszexuális – biszexuális – életmódot kezd el folytatni, nem azonos kimenetel.

A szexmunka elkezdéséről a válaszolók 84 százalék mondta azt, hogy anyagi okok miatt történt.⁸⁸ Amikor beszélgettünk, akkor többen is elbeszélték ennek a részleteit, és minden esetben döntő szerepe volt a megszerezhető pénznek.⁸⁹ Ebben a kérdésben az előéletet vizsgálva a születési hely szerepet kap. A köztéri részekén jóval gyakrabban lehet olyanokkal találkozni, akik nem Magyarországon születtek, míg a nem köztéren dolgozóknál ritkábban. A köztéri részen többször hallottunk olyat, hogy valaki kifejezetten dolgozni jött Budapestre, és a köztéri szexmunkában talált biztosabb jövedelmet.

A nem köztéri részen számos emberrel találkozhatunk, akik nem budapesti születésűek. A velük folytatott beszélgetésben ez a tény – általában – nem került elő indokként. Az igen, hogy Budapesten könnyebb homoszexuális szexmunkásként tevékenykedni. Ez utóbbit azonban akkor lehetne csak tényként kezelni, ha olyanokat is meghallgattunk volna, akik nem a fővárosban dolgoznak. Ugyanis vannak olyanok, akik „kétlaki módon” végzik a

⁸⁷ Többször találkoztunk olyan elbeszélésekkel, melyben állami gondozottakat, nevelőotthonok lakóit vagy a tőköli börtönhöz kapcsolható elítélteket úgy emlegettek, mint akiket egy bizonyos ismert ember direkt megszervezett ilyen tevékenységre. Ez a történet nagyon sok felületen megjelenik, valószínűleg az egyik érintett hatására. Ennek a szerepét nem tudtuk megvizsgálni.

⁸⁸ Kíváncsiságot 42% említett, 26% említette az ismeretségi kör szerepét és 10% a kényszerítést. A kényszerítés kibontásakor előkerült az is, hogy az anyagi helyzet okozta kényszerre gondoltak.

⁸⁹ Illetve elég komoly szerepe van a jövedelem hiányának, mint indítéknak. Például 50 százalék alatt van az érettségivel rendelkezők száma a nem köztéri rétegben is, tehát a munkaerőpiacon nem túl jók az esélyeik.

szexmunkát: Budapesten és egy másik településen, általában a szülőhelyükön. Ők nem állították, hogy Budapest jobb lenne.⁹⁰

Találtunk egy olyan összefüggést is, ami a pályára való belépéskori életkort, lényeges elemként azonosította. Amikor valaki tizenévesen kezdi el a szexmunkát, akkor abban bizonyos „bevonó” embereknek szerepe van. Ezek olyan emberek, akik – valószínűleg a gyakorlat által hosszú időn át finomított módszerekkel – vezetik rá a pénzre vágyó fiúkat arra, hogy intim játékokkal pénzt lehet keresni. Itt a gyerekek baráti környezetének annyi szerepe van, hogy az erre a piacra belépő gyerekek további gyerekeket visznek magukkal. Ezek a fiúk a baráti környezetüket egymásra szűkítik, ami a pályán maradás tekintetében ösztönzést jelent. Ezek a fiúk mind a köztéri, mind a nem köztéri rétegben megjelennek. Nagyjából 16 éves korukra válnak „kiöregedetté”, és egy részük a pályán maradás mellett dönt. Ezek a pályán maradók a korábbi kapcsolataikat kihasználva tudnak rátalálni az új piacra, feltehetően idősebbnek vallva magukat a tényleges koruknál.

Azt valószínűsíthetjük, hogy a szexmunkásoknak van egy szűk rétege, amelyik valóban állami gondozott volt, azonban az őket körülvevő kapcsolati háló legtöbbjüket egyfajta élettársi kapcsolat felé tereli, így rövid idő alatt kikerülnek a szexmunkából, ha esetleg egy időre benne is voltak.⁹¹ Ezt a feltételezést csak az interjúk során elhangzottakra építettük fel, statisztikai adatokkal nem tudjuk igazolni.

Azok, akik nem 18 éves korukban lépnek be a szexmunkába, erre az „új piacra”⁹² lépnek be nagy valószínűséggel nem a köztéri rétegbe. Esetükben nincs szükség „bevonó emberekre”, hanem már tevékenységük közben találhatnak rá olyan szervezőkre, akik kliensekhez közvetítik ki őket.

Arra a megállapításra jutottunk, hogy a jelenség bármely rétegében, a szexmunkába való belépés, elsősorban gazdasági jellegű döntésnek minősíthető. Erre utal az, hogy a gyermekkoráról a többség szegénységet, anyagi nehézségeket tárt fel. A legtöbb szexmunkásnak a családja nem tudja, hogy honnan származik a jövedelmük.⁹³ Ez számunkra azt a hipotézist fogalmazta meg, hogy a szexmunka–alternatív pénzforrás, nem pedig a családtól átvett minta. Azt feltételezzük, hogy valamilyen módon az érintett találkozik a jelenséggel, mint reális lehetőséggel, ezzel együtt rendelkezik valamiféle belső hajlandósággal is, és ezért választja. Olyan jelzéseket is kaptunk az interjúk során, hogy sokan próbálkoztak

⁹⁰ Sőt, máshol kevesebb a szexmunkás, kevesebb lehetőség van intim kapcsolatot létesíteni, ezért bővebb a piac. Ez a megjegyzés azonban szintén csak egyéni vélekedés, nem ellenőriztük le, hogy általában igaznak bizonyul-e.

⁹¹ Utalunk itt arra is, hogy a dolgozatunk elején meghatároztunk kit tekintünk szexmunkásnak.

⁹² Új piac abban az értelemben, hogy ez a 18 éven felettiek keresletére irányul.

⁹³ Az a szexmunkás sem ritka, akinek felesége és gyermekei vannak! 15,8 százalékuk elvált apa.

sikertelenül megélhetésre szert tenni szexmunkával, ami szintén valamiféle „pszichés hajlandóság” szükségességét jelzi, amivel nem mindenki rendelkezik.⁹⁴ Az teljesen egyértelműnek tűnik, hogy a megkeresett pénzüsszegek komoly vonzerőt jelentenek a szexmunkában való megmaradáshoz.

Látunk összefüggést a megélhetési esélyekkel is. Azok, akiknek eleve rosszak az ilyen jellegű esélyeik,⁹⁵ inkább a szolgáltatásaikat bővítik, amikor életkorukból adódóan csökken az irántuk való kereslet és így maradnak szexmunkások. Akiknek viszont van valamiféle más lehetőségük,⁹⁶ azok tervezik a szexmunkából való későbbi kilépést.

III. 2. ANYAGI HELYZET

Egy kérdőív segítségével készítettünk egy anyagi helyzetet tükröző mutatót, a birtokolt vagyontárgyak alapján. Ez megerősíti azt, amit az interjúk során hallottunk, viszont nem annyira érzékletes, mintha az általánosnak feltételezhető állapotról jellemző példákat mutatnánk be. Ezért a mutató elemzése helyett inkább ezeket a tipikus helyzeteket szemléltető példákat soroljuk fel.

A szexmunka jövedelmezőségében döntő szerepet kap a szexmunkára fordított idő. Van olyan, aki csak időszakosan végzi és van olyan is, aki a lehetséges kliensei számát korlátozza. Például beszéltünk olyannal, aki csak dolgozni jön Budapestre és a hazautazása előtti héten megy ki egy bizonyos közterületre, az utazáshoz szükséges pénzt előteremteni. Ezek érthető okokból hatnak a szexmunkából nyerhető jövedelemre.⁹⁷

A jövedelmezőség további tényezői a helyszín és a nyújtott szolgáltatás. A helyszín esetében szinte minden egyes esetben igaz, hogy a közterületen kevesebbet lehet keresni. A nyújtott szolgáltatásoknál a lényeges tényező a szolgáltatási paletta. Azok keresnek többet, akik nagyobb mértékben nyitottak a különleges igények teljesítésére. A különleges vágyak teljesítésétől elzárkózók száma, az életkor emelkedésével csökken.⁹⁸

A szervezők által biztosított bevételek nagyobb mértékének oka a „VIP ügyfélkör”, mely kiemelt diszkréciót igényel, és ezt fizetik meg. Ebbe a „szolgáltatói környezetbe” történő bejutáshoz azonban szigorú minőségi követelményeket támasztanak. Az igényes külsőn kívül

⁹⁴ Tehát a jelenségnek egy rejtett rétegét adják a „próbálkozók”.

⁹⁵ Például alacsony iskolázottság.

⁹⁶ Magasabb iskolázottság vagy félretett pénz.

⁹⁷ Olyan is van, akinek amíg nem indul be az „üzlet”, addig van munkahelye.

⁹⁸ Ugyanis az, aki elzárkózik, az klienst veszít.

elvárás a jobb intellektus, a magas fokú megbízhatóság és a szexuális nyitottság. Kimondott szabály, hogy a kliensnek nem lehet elutasítani a kéréseit.⁹⁹

Azt könnyen le tudjuk írni, hogy az egyes rétegek csúcsain elhelyezkedők mennyi pénzt keresnek. Az általunk látottak alapján a közterületi rétegben a havi 150 ezer forint tűnik a rekordnak, de egy nagyon aktív és keresett szexmunkás részéről hangzott el ez az összeg. Ezt azt jelenti az esetében, hogy a nap egy bizonyos szakában van kint és akkor 7000-10000 forint körüli összeget keres a vendégei számától és kívánságaiktól függően.¹⁰⁰

A nem közterületen dolgozóknál nagyon más értékekkel találkoztunk. Itt is a „munkanapok”, a különleges igények teljesítésére való nyitottságon, valamint a fogadott vendégek számán múlik az elérhető jövedelem. Találkoztunk olyannal, aki havi 1,5 millió forintot megkeres és hallottunk olyat panaszkodni, akinek éppen csak ennek az egytizede jön össze, holott nagyjából azonos mennyiségű időt biztosítanak a potenciális vendégeikre. Ha a havi jövedelem magasabb, akkor a szexmunkásnak a kiadásai is magasabbak. Például találkoztunk havi 200 ezer forintos szépségszalonra fordított összeggel, ami nem túl ritka.¹⁰¹

A tarifára és a védekezésre vonatkozó kérdésekből azt szűrtük le, hogy a könnyen elérhető, ingyenes alkalmi kapcsolatok miatt egy egyre szűkebbé váló piacról van szó. Ezért vannak olyanok, akiknél jelentkezik a keresletcsökkenés és olyanok is, akik elkezdtek specializálódni – például transzvesztitaként is kínálkoznak, nőtárrsal, illetve szélesítik a hajlandóságukat a „vadabb” dolgok felé.¹⁰² A „konstruktív szervezőkkel” történő együttműködés – a minőségi szexmunkásoknak – jelentős többletbevételt hoz, nem ritkán a havi bevételek túlnyomó részét ez biztosítja.

III. 3. JÖVŐKÉPEK

A jövőképet illetően két csoportot lehetett felismerni. Az egyiküknél nagyon határozott elképzeléseket, tudatos építkezést figyeltünk meg, míg a másik csoportnál „sodródást”.

A „sodródók” nem tudták meghatározni, hogy meddig szeretnék folytatni a szexmunkát. Ahogy az életkor emelkedik, úgy jöttek elő évszámok, de harminc alatt rendszerint még csak becsülni sem próbálták a lehetséges befejezés idejét. Távolabbi céljaikról kevesebben tettek említést, inkább valamiféle „csak túlélni a jelent” hangulatot tapasztaltunk meg.

⁹⁹ Legalábbis nyíltan nem. Néhány interjúalany beszámolt olyan trükkökről, amivel meg lehet akadályozni a számukra kellemetlen kérések teljesítését úgy, hogy közben nem kell az elutasítást kifejezniük.

¹⁰⁰ A kliensei általában autóval érkeznek és úgynevezett „SOS francia” szolgáltatást „rendelnek”. Az ár olyan tényezőkön múlik, hogy használnak-e óvszert, sor kerül-e „mélytorokra”, hova élvez el a kliens és így tovább.

¹⁰¹ Ugyanakkor a magasabb bevételből több marad náluk és ez megjelent a lakásuk berendezésén is.

¹⁰² Ismét kiemeljük, hogy az interjúalanyok maguk minősítették ezeket perverzióknak.

A másik csoportban olyanokkal találkoztunk, akik tudják, mit akarnak, komoly összeget is félre tudtak rakni és a céljaik érdekében konkrét lépéseket is tesznek. Például találkoztunk egyetemistákkal, akik így biztosítják az egyetem elvégzésének feltételeit. Vagy említhetnénk azokat is, akik a nővé operálás költségeit a szexmunkának köszönhetően képesek előteremteni.

Mivel pályáíveket akarunk felvázolni, meg kell említenünk három olyan kifejeletet, melyeket lehetséges célként megfogalmaztak.

Az egyik, gyakori cél egy idősebb baráttra szert tenni, akinek majd az örökösei lesznek. Ez egyféle élettársi viszony. Ezek az idősebb emberek vagyonosabbak, gyermektelenek és úgy tűnik, hogy keresnek is egy lehetséges „örököst”, akit a maguk igényei szerint „kinevelnek” és ezzel – idővel – eltávolítják a szexmunkások közül.

A másik kimenetel az „előadóművészi” tevékenység. Találkoztunk olyanokkal, akiknek van ilyen jellegű honlapjuk és állandó szerződésük valamilyen klubbal. Ide lehet sorolni azokat is, akik valamilyen pornófilmes szereplést vállaltak vagy televíziós megjelenést, és ettől remélnék valamilyen karriert.

Az eddig említett két karrierív lassan haladva vezet ki a szexmunka világából. A harmadik karrierívnek kifejezetten célja a szexmunka gyors elhagyása. Pénzspórolással, tanulással társul, nagyon konkrét élelcélokkaal. Számunkra meglepően magas volt ebben a csoportban azok aránya, akik a politikai pályafutást jelölték meg távlati célként.

A három jövőkép és a szexmunkás pályáív kezdete között nem találtunk összefüggést. Ha a „sodródókat” is külön csoportnak számítjuk, akkor inkább a szexmunkában tapasztalt „eredményesség” alapján válik szét a négy jövőkép. A legkevésbé sikeresek a „sodródók”, őket követik az élettársban reménykedők, őket pedig az „előadóművészek”. A legsikeresebbeknek vannak a legrészletesebb elképzeléseik.

III. 4. LÉTEZIK-E BUDAPESTI (MAGYAR) SAJÁTOSSÁG?

A kutatásunk tervezésekor határozott szándékunk volt nem íróasztal mellett született elképzelésekből kiindulni és nem akartunk előzetesen más társadalmi környezetben született kutatások megállapításaira sem támaszkodni. Úgy akartuk megismerni a jelenséget, amilyen módon az ténylegesen is létezik. A kutatás első fázisának a végén¹⁰³ készítettünk egy összehasonlítást az angol nyelvű szakirodalom megállapításaival, hogy láthassuk miben tér el és miben nem a magyar szexmunkás az angol és amerikai sorstársaitól.

¹⁰³ Ezt az első fázist 2013 októberében zártuk le, ami megegyezett jelen dolgozat elkészítésével.

Az egyik angol nyelvű, nagyrészt terepi élményekre épülő és ezért nagyon alapos szakkönyv szerzői: Teela Sanders, Maggie O'Neill és Jane Pitcher. Könyvük címe: *Prostitution - sex work, policy & politics*.¹⁰⁴ A könyv a 38. oldalon ismerteti a köztéri férfi szexmunkások helyzetét. A konklúziójuk az, hogy a szexmunkás férfiak kiszolgáltatottabbak a szexuális úton terjedő betegségekkel szemben, jellemző rájuk a droghasználat és ezzel összefüggésben bűncselekmények elkövetésére is hajlandóak. A nem köztéren dolgozókról ugyanitt azt a megfigyelést közlik, hogy többen az utcáról kerülnek magánlakásokra, ami egyféle előrelépés, jellemző rájuk a pornóipar felé történő nyitás, aránylag korán lépnek be a szexmunkába és jelentős számú közöttük a migráns.

Ehhez képest a budapesti sajátosság a drogoktól való nagyobb arányú mentesség.¹⁰⁵ A rendőrséggel való konfliktusuk maximum annyiban merül ki, hogy a razziák elijeszítik a vendégeiket és nem egyszer tapasztaltuk e miatt, hogy a szolgáltatásuk helyszíne módosul.¹⁰⁶

Az összegyűjtött adataink arra utalnak, hogy az óvszerhasználat mellőzése, az egészségügyi szűrések hanyagolása mind a köztéri rétegben, mind a nem köztéri rétegben gyakori és a szexmunkások jelentős része elismerte, hogy már átesett valamilyen szexuális úton terjedő fertőzésen.¹⁰⁷ Ezzel kapcsolatban megfigyeltünk olyan elterjedt vélekedést is, hogy a fertőzés forrásai nem a férfiak, hanem a nők és azok a férfiak, akik a nőkkel is szexuális kapcsolatba kerülnek. Így meglepő módon észleltük, hogy bizonyos szexmunkásoknál a női nem, mint tisztátlan jelenik meg.

A fertőzésveszéllyel kapcsolatban sokszor emlegetnek olyan statisztikai adatokat, melyek az anális vagy orális szex veszélytelenségét bizonyítják, utalva arra, hogy mennyire csekély valószínűsége van az így szerzett betegségeknek. Mások tisztában vannak azzal, hogy mekkora veszély fenyegeti őket, de ilyenkor rendre azzal a dilemmával állnak elő, hogy vagy emberhez méltó anyagi körülmények között élnek le az életük hátralevő részét és halnak meg valami betegségben, vagy nyomorogva, de nemi betegségektől mentesen. Ugyanennek a beszédmódnak a része az is, hogy egy AIDS-beteg szerintük akár 30 évet is élélhet és szegényen édegélve még ennyire sem lenne esélyük.¹⁰⁸

¹⁰⁴ A SAGE Publications adta ki Londonban, 2009-ben. Azért ezt a művet választottuk, mert a leírt viszonyokhoz hasonlóval találkoztunk a terepi kutatásban.

¹⁰⁵ Ez azt jelenti, hogy 80 százalék úgy nyilatkozott, hogy nem fogyaszt drogot. Ez mind a köztéri, mind a nem köztéri rétegben ilyen arányban fordult elő. Érdekes, ehhez tartozó adat, hogy az interjúalanyainkká vált szexmunkások 78 százaléka hívőnek vallotta magát valamilyen módon. Azt gondoljuk, hogy a két adat között van összefüggés.

¹⁰⁶ Illetve konfliktusként említették a rendőrök lekezelő stílusát.

¹⁰⁷ A jelentős rész nem azonos a többséggel.

¹⁰⁸ Ez az érv rendszerint 30 felettieknél jött elő.

Az ilyesféle megközelítésmódok hasonló gyakorisággal kerülnek elő mind a köztéri, mind a nem köztéri rétegben. E miatt a szexuális úton terjedő betegségeknek való kitettségben nincs eltérés. Megjegyzendő az is, hogy a női szexmunkások körében szintén magas a hajlandóság például orális szeretkezés esetén az óvszer mellőzésére.¹⁰⁹ Úgy tűnik, hogy ez a kockázatvállalás magyarországi sajátosság.

A köztéri rétegnél jelentős azok száma, akik határon túl születtek vagy most is ott élnek és csak dolgozni járnak Budapestre. Más jellegű migránsokat nem fedeztünk fel, amennyiben az országon belüli migrációt nem soroljuk ide. Önmagát a költözést azonban nem említették tényezőként a szexmunkába történő belépésük okaként.

Az angol nyelvű szakirodalomban meglepetten fedeztük fel Debra Kay Boyer tanulmányát, amelynek állításait a magyarországi közgondolkodásból már ismerjük. Nagyon sok oldalra utalhatnánk, amit a magyar média „szakcikkei” folyamatosan hangoztatnak. Bár bizonyítani nem tudjuk, hogy Boyer munkáját „tálalják fel” a magyar közvélemény számára, a hasonlóság mértéke megdöbbentő volt.

Boyer tanulmányának 82. oldala utal arra, hogy a 12 éves életkor környéke egy jellemző belépési időszak. Ezt a saját kutatási adataink a fővárosi szexmunkás férfiak esetében is igazolták. Ugyanott megjelenik az etnikai eloszlásról, hogy a teljes népességet reprezentálja. Ezt mi is hasonlóan tapasztaltuk. További tényleges hasonlóság a 9. és 10. oldalakon leírt vonzereje a szexmunkának, ami a könnyen szerzett pénzben rejlik. Nagyon hasonló élményeket mi is hallottunk elbeszélni, ami a 12-14 éves fiúkat a szexmunkás lét körébe vonzotta. A 198. oldalon Boyer leírja, hogy a fiúk döntésre kényszerülnek. Választhatnak a szexmunkás karrier folytatása vagy a homoszexuális identitás között. A férfivá érő fiúk ezen dilemmáját számos interjú során hallottuk. Más jelentősebb hasonlóságot nem fedeztünk fel.

Azonban nagyon jelentős eltérés, hogy amíg Boyer tanulmányában a szexmunkába bevont fiúk családi háttere kifejezetten rossz,¹¹⁰ addig Budapesten azt tapasztaltuk, hogy a szexmunkás fiúkat felelősségérzet¹¹¹ jellemzi a családjuk iránt. Még a felnőtteknél is sokszor tapasztaltuk, hogy támogatták a nélkülöző szüleiket.

¹⁰⁹ Ennek ellenőrzésére bármelyik honlapon lehetőség van, a listát a források között szerepeltetjük. Érdekes adat, hogy a férfi szexmunkások között körülbelül kétszer nagyobb az óvszer nélküli orális szex elutasítása a nőkhöz képest. Azonban sok jel utal arra, hogy a férfi szexmunkások egy meghatározhatatlan méretű rétege esetében, az óvszer mellőzése csupán pénzkérdés.

¹¹⁰ 86. oldalon.

¹¹¹ Azt értjük ez alatt, hogy megszerzett jövedelmükkel a családjuk megélhetéséhez jelentős hozzájárulást biztosítanak.

IV. ÖSSZEFOGLALÁS

A bemutatott kutatásunkban a fővárosi szexmunkás férfiakkól álló szexpiacot több szempontból próbáltuk leírni, ismertettük a területi és életkori jellemzőit, megmutattuk a színtereit és a működési mechanizmusát. Ezen tények összessége alkalmas arra, hogy a jövőben esetlegesen további kérdéseket lehessen megfogalmazni a jelenségről, amit a megszerzett „terepismeretnek” és kapcsolatrendszernek köszönhetően tényszerűbben meg lehetne majd vizsgálni.

A kutatásunk egy későbbi fázisban azokra a kérdésekre szeretnénk majd válaszokat kapni, amelyeket a bemutatott első fázis megnyitott. Az egyik legérdekesebb kérdés, hogy milyen társadalmi tényezők azok, amelyek valakit arra ösztönöznek, hogy férfi létére szexmunkásnak álljon. A bulvármédia által gyakran sugallt képet – miszerint ez az állami gondozottak terepe – nem igazolta a valóság.

Feltártuk azt, hogy a szexmunkás lét gazdasági jellegű döntés, amelyben lényeges vonzerő a megélhetés lehetőségének a biztosítása. A szexpiacon való megmaradásban nagy vonzereje van a pénznek, ugyanakkor képesnek kell megfelelni a kliensek igényeinek is, melyet nem tud mindenki teljesíteni. Azt is megmutattuk, hogy a tizenéveseket is a pénz tartja a pályán és a szexmunkás fiúként való élet egyik lehetséges kimenetele a szexmunkás férfi életmód.

Az viszont nem teljesen vált világossá, hogy a huszonéves korban szexmunkásnak állók, milyen okok miatt döntenek így. Az interjúk során sokszor elhangzott válaszként a rossz anyagi helyzet vagy a hirtelen jött pénzigény. Valószínűnek tartjuk, hogy egy belső hajlandóság is él vagy kialakul ezekben az emberekben, valamint a szexmunkával életük egy „megfelelő” pillanatában, mint reális¹¹² megélhetési forrásként találkoztak.

Azt a kérdést, hogy kik a budapesti szexmunkás férfiak, a korábbi oldalakon igyekeztünk megválaszolni. A válaszaink sokszor a „kik nem” formában fogalmazódtak meg, reagálva a közvéleményben élő, a média által sugallt, a valóság által nem igazolt elképzelésekre. Ez egyben arra is figyelmeztet, hogy bármilyen, a jelenséggel kapcsolatos probléma, nem kezelhető a közvélekedésben élő nézetek alapján!

A tipikus pályafutásnál rámutattunk arra, hogy két gyakori belépési életkor figyelhető meg a szexmunkásoknál. Rámutattunk, hogy a pályán való maradás nem mindenkinek sikerül, és arra is, hogy a szexmunkával keresett pénz és a nyújtott szolgáltatás minősége között van összefüggés. Ezek azért lényegesek, mert az anyagi siker függvényében négyféle módon

¹¹² A reális megélhetési lehetőség kifejezéssel szintén azt akartuk érzékeltetni, hogy valamilyen egzisztenciális krízissel összefügg a szexmunkás pálya mellett meghozott döntés.

folytatódhat a karrier. A legsikeresebbek esetében a kilépést célzó tervek már a megvalósítási fázisban vannak. A terepi munka közben találkoztunk olyanokkal, akik ezt a kilépést a korábbi terveiknek megfelelően, sikerrel megvalósították.

A szexuális úton terjedő betegségek tekintetében óvakodtunk attól, hogy nagyon határozott kijelentéseket fogalmazzunk meg. Két aggasztó jelenséget azonban megfigyelhettünk. Egyrészt a szexmunkások jelentős része könnyen eltekint az óvszerhasználatról. A férfi szexmunkások egy része maga is házas vagy van heteroszexuális kapcsolata, másrészt a vendégeik nagy többségben házas emberek, akik közben a feleségeikkel, barátnőjükkel és esetleges szeretőikkel is szexuális kapcsolatra lépnek. Azt nem tudjuk megbecsülni, hogy ez mekkora tényleges kockázatot jelent egészségügyi szempontból, de figyelmeztető jel arra vonatkozóan, hogy a szexpiac ezen kevésbé ismert része, komoly hatással lehet az egész társadalomra.

A fővárosi szexpiac általunk kutatott szegmenséről felderítettünk sajátos vonásokat is. Az egyik, hogy létezik egy illegális része, mely a 12-14 éves fiúk keresletére épül. Azt is megmutattuk, hogy a „futtató” szerepe konstruktív jellegű a férfi szexmunkásoknál. Arra vonatkozóan is jelzéseket kaptunk, hogy a szexpiac ezen szegmensén havonta akár 1-1,5 millió forintot is meg lehet keresni. A kereslet egy része titokzatos „VIP-ügyfelek” köré épült ki, melynek talán vannak politikai-társadalmi hatásai is. Ez utóbbi egy olyan kérdés, amely a kutatás közben nyílt meg.¹¹³

Úgy gondoljuk, hogy a kutatás elején kitűzött céljainkat teljesítettük, mert rámutattunk arra, mennyiben más a valóság, mint a közhiedelem. A valóság és a közhiedelem viszonylatában egy másik kérdés is előkerült, mely az adatok értékelésekor vetődött fel bennünk. Mint utaltunk rá, a szexmunkás férfiak nem alkotják a homoszexuális szubkultúra részét. A szexmunkás férfiak nagyon sokszor maguk is nős férfiak, és nős férfiak titkolt vágyait szolgálják ki. Ezért fogalmazódott meg bennünk annak a lehetősége, amit nagyon sokszor hallottunk a terepi kutatás közben, miszerint a társadalomban jelentős a biszexuálisok aránya. Bízunk abban, hogy a bemutatott kutatásunk eredményei jó pár olyan körülményre tudott rámutatni, ami segíthet a férfi szexmunkásokhoz kötött problémákat objektívabb módon megközelíteni.

¹¹³ A terepi kutatásban meghallgatott elbeszélések szerint a nyilvánosságot szabályozó jogszabályok változásának az iránya, összefügg az általunk kutatott jelenséggel is.

MELLÉKLETEK

1. A JELENSÉG EGY VALÓSÁGOT JÓL KÖZELÍTŐ SZERKEZETE

A jelenség valóságos szerkezetét a képmellékletben található 1. és 2. ábra szemlélteti.

Az 1. ábra a szubkulturális környezettől való elhatárolódást mutatja meg. Ahogyan a dolgozatunk I.2. részében is ismertettük, az általunk kutatott jelenségnek van átfedése a homoszexualitással, a pedofiliával és a prostitúcióval, de ezeknek nem alkotja a részét és ezek egyikének a nézőpontjából sem magyarázható meg nagyobb torzulásoktól mentesen. Ezt azért érezzük lényegesnek közölni, mert sokan hajlamosak a meleg szubkultúra részeként gondolni a férfi szexmunkásokra.

A képmelléklet 2. ábrája mutatja azt a fajta szerkezetet, amelyik a jelenségen belül észlelhető. Ebben négy választóvonal fedezhető fel, mely lényegében a jelenség tipizálásának egy nagyon jó megközelítése.

Az első választóvonal a szexmunka illegális és féllegális jellege. Az ábrán szándékosan húztuk meg ezt a választóvonalat úgy, hogy az illegális rész a teljes egészhez képest kicsi legyen.

A második választóvonal a szexmunka köztéri, illetve nem köztéri jellege. A köztéri résznek a jelenségen belül is alacsonyabba presztízse és a megkereshető pénzre, a „munkavégzés” körülményeire is negatívan hat.

A harmadik választóvonal az önálló kliens-szervezés, illetve a szervezővel való együttműködés. A szervezővel való együttműködés minőségi feltételeknek való megfelelést és egyben magasabb jövedelmet is jelent. A magasabb jövedelem itt az időegység alatt megkereshető pénzösszegre vonatkozik. Arányait tekintve kevesen dolgoznak szervezővel.

A negyedik választóvonal a jelenségen belül a specializáció létét jelöli, vagyis azt, hogy a szexmunkás vállal-e maga mellé nőtársat vagy valamilyen módon – ruházzkodásban, sminkelésben, eljátszott szerepben vagy akár orvosilag – vállal-e női jellegű átalakulást. Az ábrán nem tüntettük fel, de specializációnak tekintjük az extra igények teljesítésére való nyitottságot, sőt, az abban való jártasságot is.

2. AZ ELEKTRONIKUS KÉRDŐÍV VÁZLATA¹¹⁴

Életkora:

1. Hány éve kezdte el a szexmunkát?
2. Volt-e ebben szerepe az alábbiak közül valamelyiknek?¹¹⁵
 - szegénységnek?
 - kíváncsiságnak?
 - kényszerítésnek?
 - ismeretségi körnek?
3. Ha a gyermekkorára gondol, milyen szavak, érzések, élmények jutnak az eszébe?
4. Hány éves koráig szeretné folytatni ezt a munkát?
5. Hogyan látja 20 évvel későbbi önmagát?
6. Van –e:
 - valamilyen 'civil' foglalkozása is?
 - oktatási intézménnyel jogviszonya?
 - érettségije?
 - valamilyen szakképzettsége?
 - idősebb barátja, aki segíti Önt?
7. Rendelkezik-e a felsorolt tárgyakkal?¹¹⁶
 - saját tulajdonú lakás
 - személygépkocsi
 - motor
 - automata mosógép
 - laptop
 - plazma tv
 - házimozi-rendszer
 - mikrosütő
 - festmény
 - nyaraló
 - mobiltelefon
 - asztali számítógép
 - okostelefon
8. Igazak Önre az alábbi állítások?
 - Budapesten született
 - Magyarországon született
 - állami gondozott volt
 - heteorszexuális
 - homoszexuális
 - biszexuális
 - szeretne feleséget
 - van felesége
 - volt felesége
 - szeretne gyereket/gyerekeket
 - van/vannak gyermeke/gyerekei
9. Szeretnénk néhány emberrel személyesen is elbeszélgetni. Ön hajlandó lenne egy ilyen beszélgetésre? Amennyiben hajlandó lenne erre, kérjük adjon meg számunkra egy elérhetőséget, amin keresztül felvehetjük Önnel a kapcsolatot!

¹¹⁴ Az elektronikus kérdőív a tárhely kialakítása miatt nem ilyen kinézetű volt. Eredeti helye: <http://kerdoivem.hu/kerdoiv/679151860/1/> (utolsó elérés: 2013. november 4.)

¹¹⁵ igen/nem válaszlehetőség között lehetett választani, az összes többi ilyen kérdésnél is igen/nem válaszlehetőség volt, illetve minden esetben lehetőség volt a válasz megtagadására is.

¹¹⁶ A vagyoni helyzetet szerettük volna ezzel a kérdéssel felmérni, de elálltunk ettől a szándékunktól, mert nem voltak jelentősek az eltérések.

3. INTERJÚVÁZLAT

Az életmódra vonatkozó kérdések

Életkor

Amikor gyerek volt, mi volt az életcélja?

Van olyan szabadidős tevékenysége, amivel szívesen tölti az idejét? Ha van, akkor mi az?

Van valamilyen káros szenvedélye?

Fogyaszt bármilyen drogot? Ha igen, mit, mióta és miért? Munka közben is?

Kit tekint példaképének? Miért?

Őn miként gondolkodik a vallásról és a hitről? Tartozik valamelyik közösséghez?

Társas kapcsolatok

Milyen emlékei vannak az iskoláról? Szeretett iskolába járni?

A szüleivel milyen most a kapcsolata? Más, mint a múltban?

Hogyan jellemezné a családjával való kapcsolatát? Kiket tekint a családja részének?

Van testvére? Ha igen, milyen kapcsolatban vannak?

Mit gondol, sok barátja van? Mennyire fontos Ön számára a barátok/barátai?

Van-e:

barát (akivel jár, de nem él együtt)

barátnő (akivel jár, de nem él együtt)

élettársa (akivel együtt él)

eltartója

Érte valaha zaklatás, erőszak, fenyegetés vagy bármilyen bántalmazás?

A szexmunkához való viszony

Hány éves kora óta foglalkozik szexmunkával?

Mai fejjel, elkezdené újra? Miért?

Ajánlaná másnak, hogy szexmunkával próbálja segíteni a megélhetését?

A havi bevételeinek mekkora részét fordítja a külső megjelenésére?

Mennyi időt tölt a "tükör előtt" egy nap?

Vannak állandó vendégei? Ha igen, körülbelül hány fő?

Milyen fajta vendégeket kedvel? Milyeneket nem?

Van olyan, hogy egy vendéggel folytatott aktust Ön is élvezni tud? Ha igen, mitől függ, hogy ilyen előfordul-e?

Önnek örömet okoz a vendégeivel létesített szexuális aktus vagy csak eljártssza?

Volt már olyan, hogy elküldött egy vendéget? Ha igen, miért?

Volt már olyan, hogy otthagyt a vendég? Ha igen, miért?

Szokott lenni olyan napja, amikor nem kívánja ezt a munkát?

Őn szerint miért keresik fel Önt a vendégei? Ön szerint mi a fontos a vendégek számára?

Egészségügyi kockázatokhoz való viszony

Szokott védekezni a klienseivel létesített szexuális kapcsolat során?

Szokott eljárni szűrővizsgálatokra? (egészségügyi kockázatok miatt)

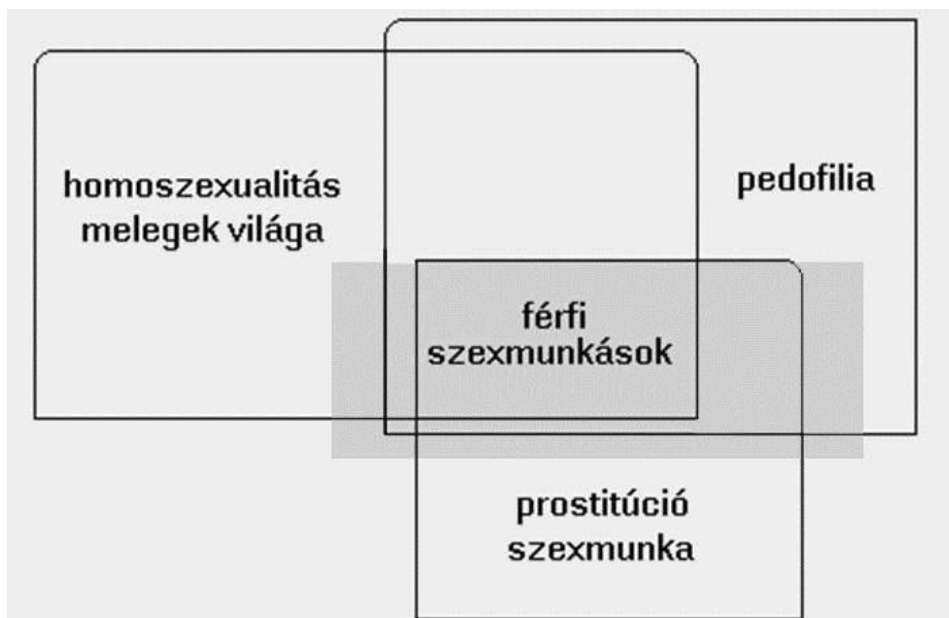
Mi a véleménye a munkájához kapcsolódó egészségügyi kockázatokról?

Volt már a munkája miatt valamilyen betegsége?

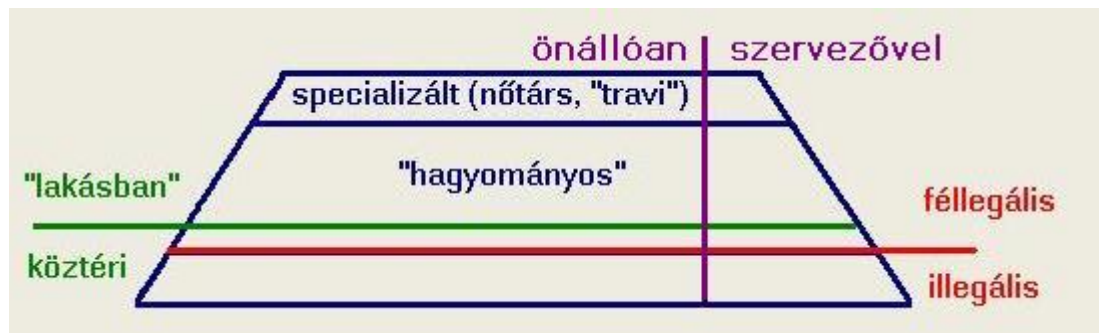
4. KÉPMELLÉKLET¹¹⁷

1. ábra: az általunk kutatott jelenség környezete.....	33
2. ábra: a jelenség valódi tipológiája.....	33
3. ábra: a fővárosi férfi szexmunkások területi eloszlása.....	34
4. ábra: A transzvesztiták területi eloszlása	34
5. ábra: A női munkatárssal rendelkező férfi szexmunkások területi eloszlása.....	35
6. ábra: A lakosság és a szexmunkások arányainak összehasonlítása.....	35
7. ábra: A Nagykörút és a belső kerületek viszonya	36
8. ábra: A férfi szexmunkások életkori megoszlása	36
9. ábra: A transzvesztiták életkori megoszlása.....	37
10. ábra: A női munkatárssal rendelkezők életkori megoszlása.....	37
11. ábra: fórumbejegyzés az egyik „ingyenes” helyről.....	38
12. ábra: egy másik „ingyenes” helyről.....	38
13. ábra: szabadtéri változatban	39
14. ábra: és egy másik népszerű hely	39

¹¹⁷ Minden budapesti térkép forrása: <http://www.ksh.hu/docs/teruletiatasz/bpkeruletek.pdf> (utolsó elérés ideje: 2013. november 1.), ahol nem ezt a térképet használtuk fel, ott külön megjelöltük. A térképeket mi alakítottuk át. A grafikonokat az SPSS nevű programmal készítettük.

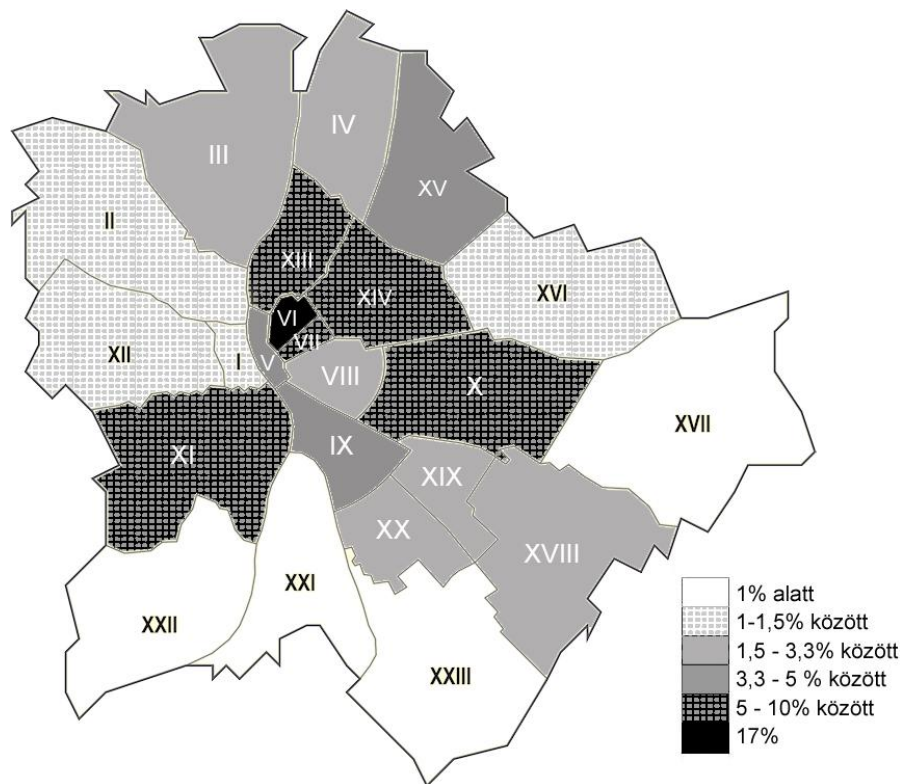
1. ábra: az általunk kutatott jelenség környezete¹¹⁸

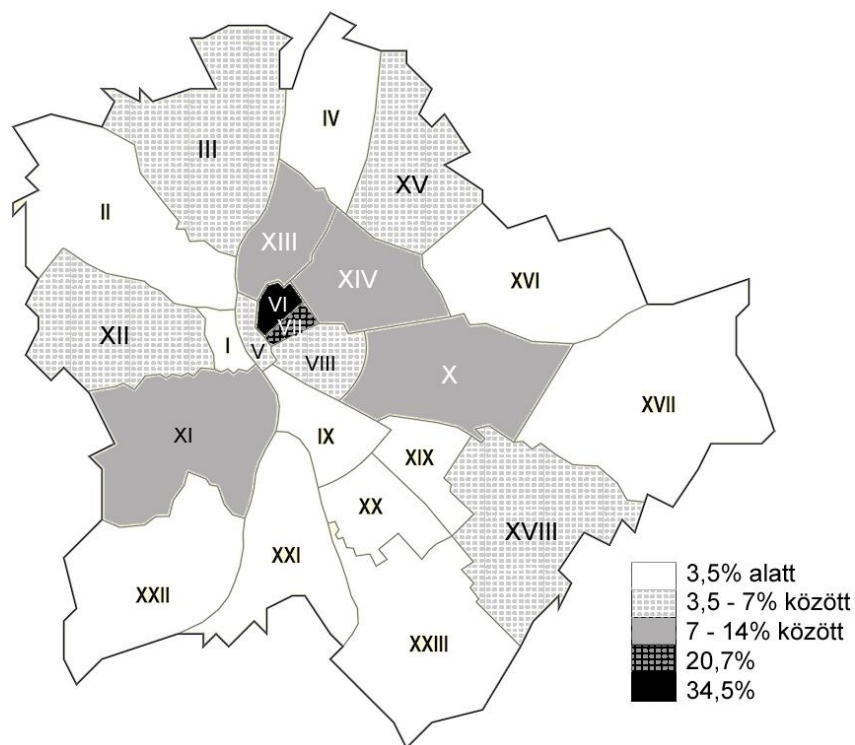
2. ábra: a jelenség valódi tipológiája¹¹⁹

¹¹⁸ saját készítésű ábra

¹¹⁹ saját készítésű ábra

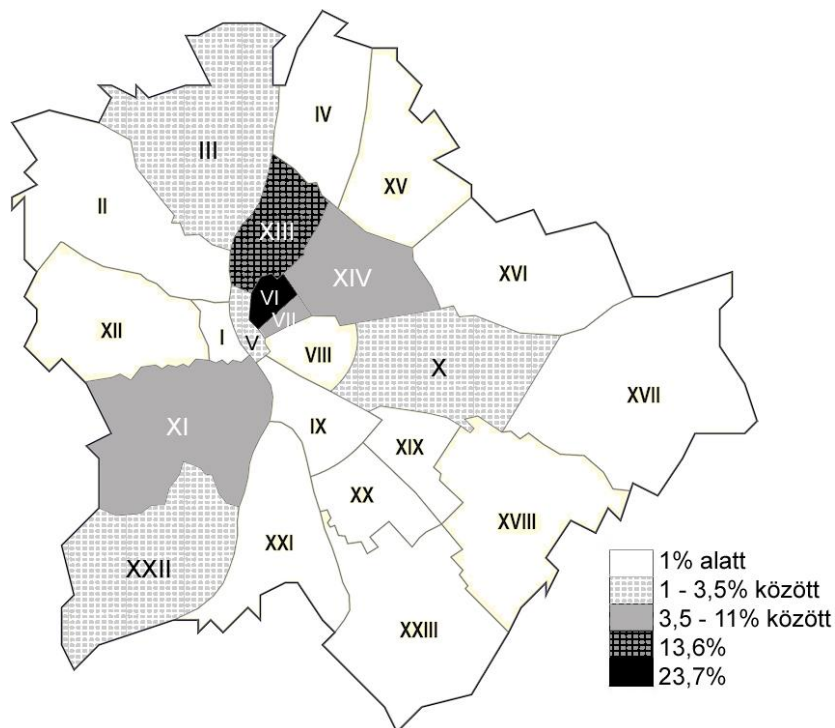

3. ábra: a fővárosi férfi szexmunkások területi eloszlása¹²⁰

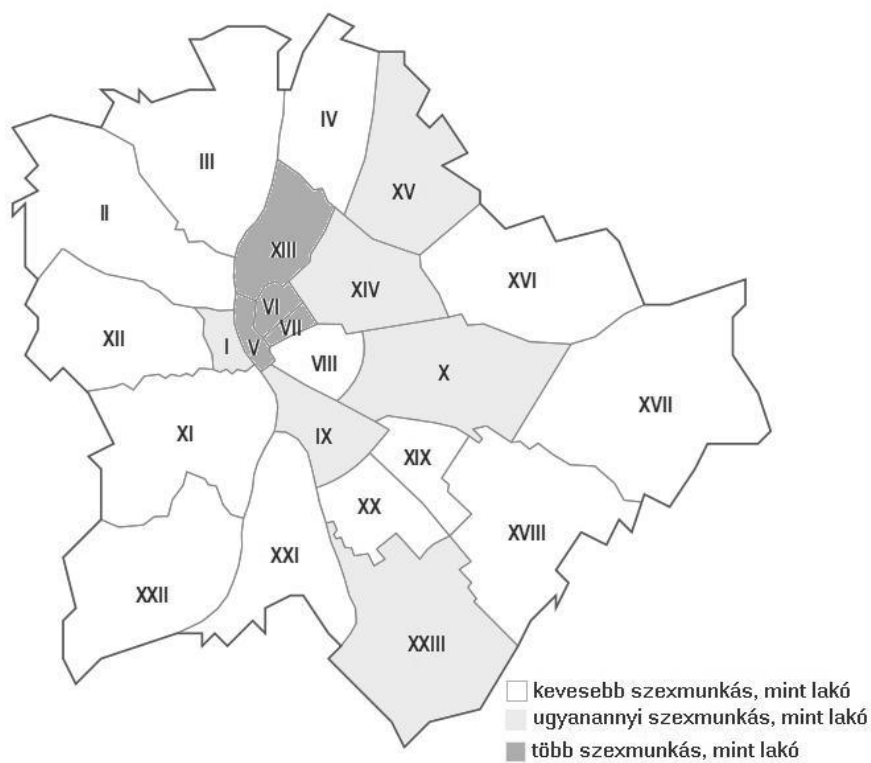

4. ábra: A transzvesztiták területi eloszlása

¹²⁰ Minden térkép a <http://www.ksh.hu/docs/teruletiatasz/bpkeruletek.pdf> elérhetőség alatt található térképből lett elkészítve (2013. XI. 1.-én). Minden térképen csak a kerülethez köthető szexmunkások szerepelnek.

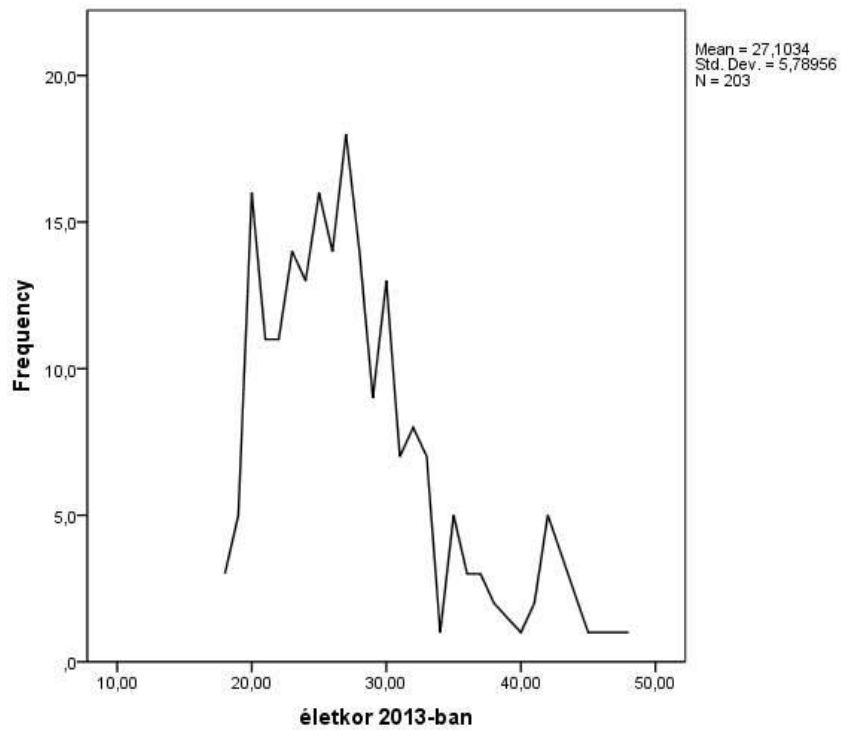
5. ábra: A női munkatárssal rendelkező férfi szexmunkások területi eloszlása

6. ábra: A lakosság és a szexmunkások arányainak összehasonlítása

7. ábra: A Nagykörút és a belső kerületek viszonya¹²¹

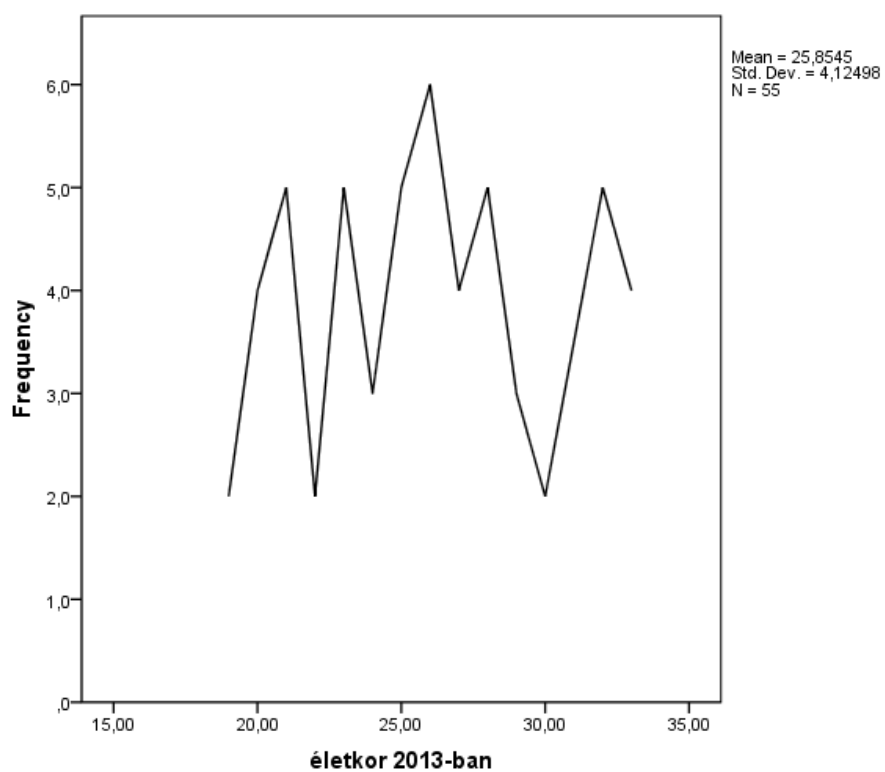

8. ábra: A férfi szexmunkások életkori megoszlása¹²²

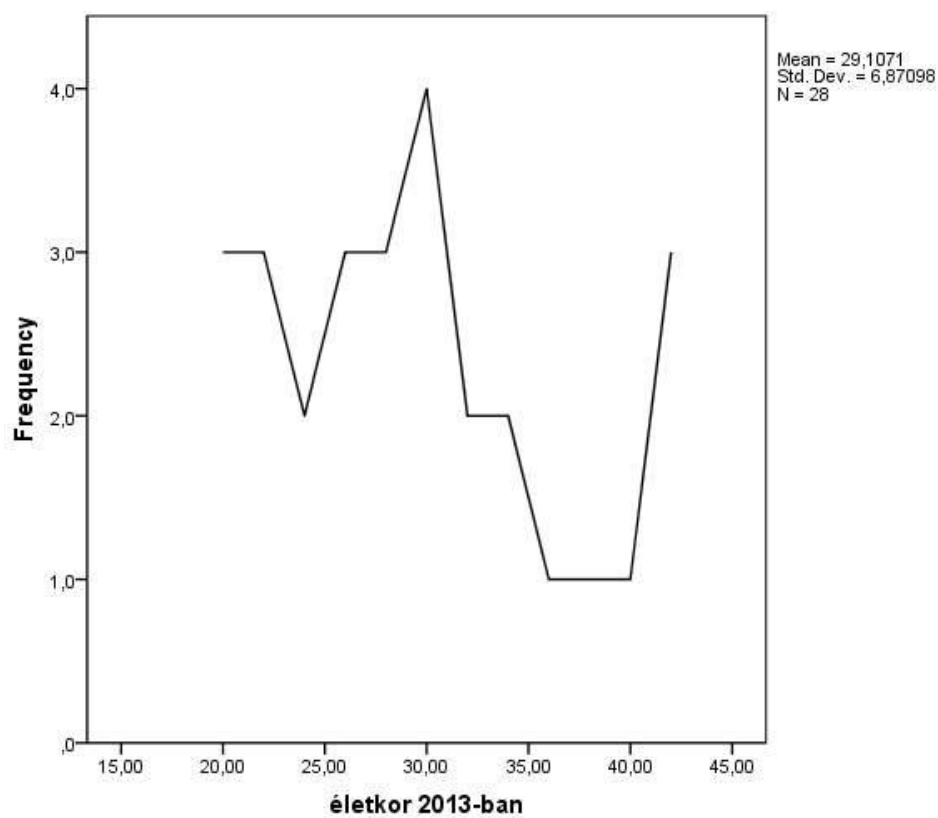
¹²¹ Az eredeti kép forrása (a képet mi alakítottuk át):

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/archive/4/48/20081021205815!Budapest_4_Trám_map.png
(elérés ideje: 2013. november 1.).

¹²² Az életkori grafikonokat az SPSS programmal állítottuk elő.

9. ábra: A transzvesztiták életkori megoszlása

10. ábra: A női munkatárssal rendelkezők életkori megoszlása

norman1980 hozzászólásai	válasz erre 2013.04.03 19:46 (98)
Ma, szerdán a match melletti WC-ben, a Westendben 6 körül délután, szoptam egy jófaszú bikát, bőrkabátban, farmerben voltál én fekete kabátban. Jelentkezz itt, ha látod. El kellett mennem és nem fejeztük be...	
Ma jó sokan voltak, alig lehetett beférni, az előtérben is sokan álldogáltak árván faszra várva,,	
ivorytower hozzászólásai	válasz erre 2013.04.03 10:20 (97)
Valaki csütörtökön délelőtt 11 körül nem akar a match melletti wc-ben valakit, aki kiveri neki? Én szívesen megtenném, csak írjon valaki, aki nem macis, vagy öreg!	
fiuspassz26 hozzászólásai	válasz erre 2013.03.28 02:14 (96)
Hát sziasztok! Tényleg elmentem egy kicsit utána járni ennek, és a match melletti wc elég forgalmas hely!:) Gondoltam, bemegyek, és rögtön valami izgató dologba csöppentem. A sarokban 3 piszoár van egymáshoz elég közel, nos, ott bizony zajlott már a dolog egy ideje, mert amikor bementem már "gyanús" volt a szituáció, hogy pl. az előtérbe is csak úgy ott állt egy srác, stb. A sarokban lévő wc-ből folyamatosan figyelt egy srác, gondolom, ő az aki "örkődik" is egyben, mert bizony a piszoároknál elég jópofa hokizós játék ment. Amikor kimentem a wc-ből, pont a középső hely maradt üresen, gondoltam beállok:) Jobbról egy nagyon szép skac meredt elő egy kemény 19/5-ös cerkával, gyönyörű szép volt. csak úgy nagy büszkén ott lóbálta...D jajj de édes volt bizony. A másik srác félénkebb volt, ő igazából nem tudom mit csinált... Párszor megmutattuk egymásnak, aztán valami közös megegyezés alapján elhagytuk a helyszínt.	
Szerintetek van lehetőség folytatni ezt a játékot egy kevésbé forgalmas helyen?	
Szerintem a legtöbbünknel ez nem is feltétlen szex, hanem csak hogy láthassuk egymást álló f...al....:) semmi rossz nincs benne.	

11. ábra: fórumbejegyzés az egyik „ingyenes” helyről¹²³

nylon_silk hozzászólásai	válasz erre 2013.03.29 17:04 (239)
Apropó, a fenekem is szívesen oda nyomnám a lukhoz, izgalmas lenne, így még nem próbáltam. Akit érdekel, az jöjjön, lassan indulok.	
[előzmény: (238) nylon_silk, 2013.03.29 16:56]	
nylon_silk hozzászólásai	válasz erre 2013.03.29 16:56 (238)
én megyek ma 17:45 körül, és szívesen szopok, illetve szopatok.	
[előzmény: (237) bika18, 2013.03.29 12:41]	
bika18 hozzászólásai	válasz erre 2013.03.29 12:41 (237)
Szívesen szoptatnék lukon keresztül, ha a túl oldalon jól le cumizna valaki... üdv	
lukas hozzászólásai	válasz erre 2013.03.29 09:38 (236)
Helló! Ma 13 körül benézek a Campiba, ha jön vki szívesen könnyíték rajta. :)	

12. ábra: egy másik „ingyenes” helyről¹²⁴

¹²³ Forrás: <https://www.pride.hu/viewtopic.php?topic=5547&forum=2> (elérés: 2013. V. 6).

katonakarcsi hozzászólásai	válasz erre 2013.10.02 18:39 (174)
Sziasztok, Én anno Július végén voltam kint, egy laza délutánra. Dél körül volt, mikor kiértem, és átverekedtem magam a kutyasétáltató öregasszonyokon, átgázoltam a szemetes-bokrokon, és a réten. Nem gondoltam volna, hogy lesznek kint, de voltak. Amolyan jó magyarosan, 10-50 méterre egymástól, magányosan. A korosztály 40 és a halál közt volt, pár 30 körüli. Mindenki várta a a sült galambot, de érdekes, nem jött. Kétszer is bejártam a placcot, próbáltam a perverz-pocakos szőrösök közül valami szimpit választani, de az egyedül akart napozni. A végén végülis maradt a legelső helyen napozó szimpatikus 40 körüli pasi. Illedelmesen lepakoltam a cuccaim melléjük egy kőre, és beszélgetésbe keveredtem velük a vízben. Hogy milyen a víz, milyen a hely, kik járnak ide, mi szokott történni itt. Erre a kérdésre már odasodródtam hozzá, és a víz alatt megfogta hancúrlécemet, és kicsábított a pokrócára. Beljebb vittük az erdőbe, ahol úgy leápol, mint annak a rendje. Természetesen smároltunk is, és amennyire nem volt addig a műsorom, akkor bejött. Letérdelt elém, aztán én is letérdeltem előtte. Pucsítottam, és a nyelvével szerintem a manduláimig felnyalt. Teljesen elengedett a kis ánuszrózsám. Kértem, hogy tegyen magáévá, de nem volt meg az üzemi potenciá(I)ja :D. Cserébe én dugtam meg, mire a nyelvével elnyalt a csúcsig. Én ez a sztori után azt mondom, hogy a parton az nem kap lukat, aki nem akar	

13. ábra: szabadtéri változatban¹²⁵

fiatalsrac hozzászólásai	válasz erre 2013.09.29 18:04 (123)
Szívesen lemennék szopatni csak nem tudom hogy hol érdemes melyik wc a jó help	
luft hozzászólásai	válasz erre 2013.09.29 10:58 (119)
Keresem azt a sracot aki szombaton a pincésint wcjében mutatta a farkat, NEM A SPAR wcnél hanem a másikban. Melled álltam de nem tudtam csinálni semmit mert kint vartak ram.	

14. ábra: és egy másik népszerű hely¹²⁶

¹²⁴ Forrás: <https://www.pride.hu/viewtopic.php?start=50&topic=6070&forum=2> (elérés: 2013. V. 10)

¹²⁵ Forrás: <https://www.pride.hu/viewtopic.php?topic=6427&forum=2> (elérés: 2013. X. 6).

¹²⁶ Forrás: <https://www.pride.hu/viewtopic.php?topic=5547&forum=2> (elérés: 2013. X. 6).

FELHASZNÁLT FORRÁSOK JEGYZÉKE

- Áldor Viktor: *A prostitúció*. Kiadó, hely és dátum nélkül, dr. A Moll tanulmányának a lelőhelye.
- Csépe Péter és mások: HIV/AIDS kockázatos viselkedés budapesti homo-vagy biszexuális férfiaknál. In: Háttér Társaság: *Tízévkönyv*. Masculus Kiadó, hely nélkül, 2005. 142.-159. oldalakon.
- Cséri János: *A Budapest Fő- és székváros prostitúció-ügye*. Kiadó nélkül, Budapest, 1893.
- Debra Kay Boyer: *Male prostitution: a cultural expression of male homosexuality*. University Microfilms International, Washington, 1986. Elérése innen: <https://digital.lib.washington.edu/researchworks/handle/1773/6504> (utolsó elérés ideje: 2013. november 1.).
- Earl Babbie: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest, 2003.
- Epinfo folyóirat, az Országos Epidemiológiai Központ
- Kemény István (szerk.): *A szexuális élet szociológiája*. Közgazdasági és jogi Könyvkiadó, Budapest, 1972.
- KSH 2011-es népszámlálásának területi adatai: www.ksh.hu/nepszamlalas/docs/tablak/teruleti/01/01_4_1_1_1.xls (utolsó elérés ideje: 2013. november 1.).
- Marosán György: *Tüzes kemence*. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 1968.
- Molnár Lajos: *Az erkölcsök, a közegészség és a prostitúció*. Kiadó nélkül, hely nélkül, 1899.
- Schreiber Emil: *A prostitúció*. Kiadó nélkül, Budapest, 1917.
- Simka Éva: Az AIDS prevenciók egységcsomaghoz mellékelte kérdőív feldolgozásának eredményei. In: Háttér Társaság: *Tízévkönyv*. Masculus Kiadó, hely nélkül, 2005. 135-141. oldalakon
- Sombor Judit és Tuscher Tünde: *Melegház*. Unió Könyvkiadó, Budapest, 1989.
- Szántó József: *A homoszexuális férfiprostitúció*. Kiadó és hely nélkül, 1933.
- Szerző nélkül: A hazai járványügyi helyzet általános jellemzése. *Epinfo*. 20. évf. 2. szám (2013), 13. oldal
- Szerző nélkül: Az OEK előzetes jelentése a 2012. évben bejelentett fertőző megbetegedésekről. *Epinfo*. 20. évf. 25. szám (2013), 287.-288. oldalakon
- Takács István Gábor: Egy kriminológus a szexmunkáról. In: *Hetérák* folyóirat 2013. június/júliusi száma, V évfolyam 3 szám; oldalszámozás nincs.
- Teela Sanders, Maggie O'Neill és Jane Pitcher: *Prostitution - sex work, policy & politics*. SAGE Publications, London, 2009
- Tóth László: *A homoszexualitásról*. ELTE, Budapest, 1994.
- Tóth László: A szexuális gyakorlat alakulása Magyarországon 1991-ben és 1996-ban. In: Tóth László (szerk): *A szex – Szociológia és társadalomtörténet, szöveggyűjtemény 2*. Új Mandátum Kiadó, Budapest. 1998.
- Zombori Attila: *Szexpiaci körséta*. Idegenforgalmi propaganda és Kiadóvállalat, hely nélkül, 1986.

AZ ADATGYŰJTÉSBEN HASZNÁLT OLDALAK (UTOLSÓ ELÉRÉSEK: 2013. SZEPTEMBER 7.).

<http://finom17.com/>

<http://rosszlanyok.hu/>

<http://szexmost.hu/>

<http://szexpartner.xxx/>

<http://szexpercek.hu/>

<http://szextali.hu/>

<http://www.all-escorts.net/>

<http://www.beszamolok.com>

<http://www.kellemesest.hu/>

<http://www.kivanlak.hu/>

<http://www.kupak.hu/>

<http://www.piroslampas.net/>

<http://www.szexkapcsolat.hu>

<http://www.szexlak.hu/>

<http://www.szexneked.hu>

<http://www.szexrandi.hu>

<http://www.trans-escorts.com/>

<http://www.tutipartner.hu/>

<https://pride.hu/>